

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

Katedra oděvnictví

Studijní program: B3107 Textil

Studijní obor: Technologie a řízení oděvní výroby

**KONSTRUKČNÍ ÚPRAVA ODĚVŮ NA
KORPULENTNÍ POSTAVY ŽEN**

**CONSTRUCTIONAL MODIFICATION OF
DRESS FOR CORPULENT WOMEN'S
FIGURE**

KOD – 268

rozsah práce a příloh:

počet stran: 64

počet obrázků: 34

počet příloh: 3

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že předložená *diplomová (bakalářská)* práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

Souhlasím s umístěním *diplomové (bakalářské)* práce v Univerzitní knihovně TUL.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou diplomovou (*bakalářskou*) práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé diplomové (*bakalářské*) práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé diplomové (*bakalářské*) práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom toho, že užít své diplomové (*bakalářské*) práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše).

V Liberci dne

.....
Podpis

Touto cestou bych chtěla poděkovat za odborné vedení, cenné připomínky a návrhy k vypracování své vedoucí bakalářské práce Ing. Renátě Nemčokové. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, za to, že mi umožnila svou duševní a finanční podporou, studium na vysoké škole. Dík patří i mým přátelům, kteří mi po celou dobu studia věřili a podrželi mě v těžkých chvílích.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se v teoretické části zabývá lidským tělem a jeho tvary. Je zde popsána proporcionalita postav a typologie postav dle různých autorů. Dále jsou rozebrány nejznámější a nejpoužívanější velikostní sortimenty. V závěru teoretické části je rozebrána orientace v konstrukční síti a jsou popsány konstrukční linie. Praktická část práce se zabývá konstrukčními úpravami střihů na korpulentní postavy žen, jedná se o soubor všech dostupných úprav na různé typy postav. Úpravy střihů na postavy plné v pase, jsou rozebrány podrobněji s vytvořením návodu (doplněného prezentacemi v programu PowerPoint) a grafického srovnání základní konstrukce na standardizovanou postavu a konstrukce na postavu plnou v pase.

ANNOTATION

This bachelor work deals with human body and proportion of human body. In the work is described proportionality and typology of body. Furthermore are analyzed the most interesting and the most widely used size assortments. In the theoretical part is analyzed orientation in constructional network and furthermore in this part are described constructional lines. The practical part deals with constructional modification of dress for corpulent woman's figure. The modification of dress for corpulent figure are described in detail – it has been created direction (supplemented with presentation in PowerPoint). In content of the bachelor work is also compared basic construction for standard figure and construction for corpulent figure.

Obsah

Obsah	5
Seznam použitých symbolů a zkratk	7
ÚVOD	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
1. LIDSKÉ TĚLO	9
1.1 Anatomie	9
1.2 Tvarotvorné soustavy orgánů	9
1.2.1 Soustava kosterní	10
1.2.2 Soustava svalová	10
1.2.3 Soustavou kožní	11
2. Proporcionalita postav	13
2.1 Příklady novodobých kánonů	14
3. TYPOLOGIE POSTAV	14
3.1 Novodobá typologie	15
3.1.1 J. N. Hallé, L. Rostan	15
3.1.2 Huter	16
3.1.3 Giovanni, S. Viola	16
3.1.4 Claud Sigaud	17
3.1.5 L. Manouvrier	18
3.1.6 Ernst Kretschmer	18
3.1.7 B. Škelj, J. Brožek, E. Hunt	21
4. VELIKOSTNÍ SORTIMENTY ODĚVNÍCH VÝROBKŮ	21
4.1 Velikostní sortimenty podle ČSN 80 5023 a ČSN 80 5024	22
4.2 Německý velikostní sortiment DOB pro ženy	22
4.3 Evropský sjednocený velikostní sortiment- MONDOFORM	24
5. ORIENTACE V KONSTRUKČNÍ SÍTI	25
5.1 Konstrukční linie	26
II. PRAKTICKÁ ČÁST	27
6. Úpravy konstrukcí střihu na korpulentní postavy	27
6.1 Důležité pojmy kategorizace postav	27
7. Úpravy střihů na postavy s vystouplým sedem	29

7.1 Úprava konstrukce sukně na postavu plnou s vystouplým sedem	29
7.1.1 Modelová úprava konstrukce sukně na postavu s vystouplým sedem	31
7.2 Úprava konstrukce kalhot na postavu s vystouplým sedem.....	32
7.2.1 Modelová úprava konstrukce kalhot na postavu s vystouplým sedem	34
8. Úpravy střihů na postavy s velkým poprsím	35
8.1 Úprava konstrukce šatů na postavu s velkým poprsím	35
8.1.1 Modelová úprava konstrukce šatů na postavu s velkým poprsím	37
8.1.2 I. varianta modelové úpravy na postavu s velkým poprsím	38
8.1.3 II. varianta modelové úpravy na postavu s velkým poprsím.....	38
9. ÚPRAVY KONSTRUKCÍ STŘIHU NA POSTAVY PLNÉ V PASE	39
9.1 Úprava konstrukce sukně na postavu plnou v pase	39
9.1.1 Základní střih sukně na postavu plnou v pase (M 1:5).....	41
9.1.2 Úpravy na PD sukně.....	42
9.1.3 Střih sukně po úpravě (M 1:5).....	43
9.1.4 Grafické porovnání základní konstrukce sukně na standardizovanou postavu a konstrukce upravené na postavy plné v pase (M 1:5)	44
9.1.5 Vyhodnocení grafického porovnání střihů sukně.....	44
9.2 Úprava konstrukce kalhot na postavu plnou v pase	45
9.2.1 Konstrukce kalhot na postavu plnou v pase PD (M 1:5).....	48
9.2.2 Konstrukce kalhot na postavu plnou v pase ZD (M 1:5)	49
9.2.3 Modelová úprava konstrukce PD kalhot na postavu plnou v pase.....	50
9.2.4 PD kalhot na postavu plnou v pase (M 1:5)	52
9.2.5 Grafické porovnání základní konstrukce PD a konstrukce upravené na postavy plné v pase (M 1:5)	53
9.3 Úprava konstrukce halenky na postavu plnou v pase	54
9.3.1 Konstrukce střihu halenky na postavu plnou v pase (M 1:5)	58
9.3.2 Grafické porovnání základního střihu halenky a střihu halenky upraveného na postavy plné v pase (M 1:5)	59
9.3.3 Vyhodnocení grafického porovnání střihu halenky	59
ZÁVĚR	61
Seznam použité literatury:	63
Seznam obrázků:.....	64

Seznam použitých symbolů a zkratek

vp-	výška postavy
op-	obvod pasu
os-	obvod sedu
bhs-	hloubka sedu
do-	délka oděvu
bdk-	boční délka kalhot
dšk-	dolní šíře kalhot
vk-	výška kolene
zhp-	zadní hloubka podpaží
hs-	hloubka sedu
dz-	délka zad
špr-	šíře průkrčníku
dpp-	přední délka od bočního krčního bodu k pasu
dps-	přední délka od bočního krčního bodu k prsu
šz-	šíře zad
šprů-	šířka průramku
špdh-	přední šířka na hrudní linii
špdp-	přední šířka na pasové linii

Klíčová slova

Stříhová konstrukce – Scissors Construction

Korpulentní postava – Corpulent Figure

Typologie postav – Typology of Figure

Úprava konstrukcí – Correction of Construction

Pasová linie – Waist line

ÚVOD

Cílem oděvního průmyslu bylo vytvořit optimální velikostní sortiment, který by vyhovoval co největšímu počtu obyvatel. Tento velikostní sortiment, tak popisuje nejčastější skupinu obyvatel, která má podobné tělesné rozměry. V dnešní době se však stále častěji setkáváme s tím, že velké skupině obyvatel tyto velikostní sortimenty nevyhovují. Jednou ze skupin obyvatel, které tyto velikostní sortimenty nevyhovují, jsou korpulentní ženy a právě jejich konstrukčnímu řešení oděvů by se měla věnovat tato bakalářská práce.

Teoretická část této práce se zabývá lidským tělem a jeho tvary. Dále popisuje co je proporcionalita lidského těla a jak na proporcionalitu nahlíží různé novodobé kánony. Poté je rozebrána typologie postav podle různých autorů a jejich kritérií. Následuje popis nejpoužívanějších velikostních sortimentů, v závěru teoretické části je popsána orientace v konstrukční síti a konstrukční linie.

Cílem praktické části práce je vytvoření konstrukčních a modelových úprav na oděvy pro postavy plné v pase. Pro praktickou část byly vytipovány oděvy: sukně, kalhoty a halenka. Postupy těchto úprav jsou zpracovány do přehledného a podrobného návodu, který má usnadnit orientaci v konstrukční síti. Návody jsou také zpracované jako animace v programu PowerPoint. Praktická část má také za úkol, porovnat a zvážit výhody či nevýhody upravené konstrukce, vytvořit porovnání se střihem na standardizovanou postavu a rozebrat její možné použití na korpulentní postavy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. LIDSKÉ TĚLO

Předpokladem tvorby návrhů, modelů a konstrukcí oděvních výrobků je znalost orgánů lidského těla, které ovlivňují jeho vnější tvar. [1]

1.1 Anatomie

Základní pojmy:

Antropologie- je součástí biologie. Zabývá se studiem člověka, zkoumá tělesný stav i variabilitu tělesných vlastností u současných, historických a prehistorických lidí.

- fyzická antropologie zkoumá metricky a morfologicky tělesné znaky, jejich změny vlivu růstu, věku a dalších faktorů, jejich tvary.
- etnická antropologie studuje lidská plemena, antropologické typy, jejich geografické rozmístění a míšení.

Somatologie- je obor, který se zabývá lidským tělem jeho stavbou a funkcemi.

Anatomie je nauka, která studuje skladbu, strukturu a polohu částí těla.

Člení se na:

- morfologii, která se zabývá makrostrukturou organismů,
- histologii, která se zabývá mikroskopickou stavbou organismu.
- fyziologie se zabývá studiem funkcí orgánů lidského těla.

Antropologie a somatologie- jsou obory, které se zabývají metrickým a numerickým zjišťováním rozměrů lidského těla, proporcemi rozměrů.

Zevní vzhled těla zkoumá anatomie plastická (slouží výtvarníkům). [1]

1.2 Tvarotvorné soustavy orgánů

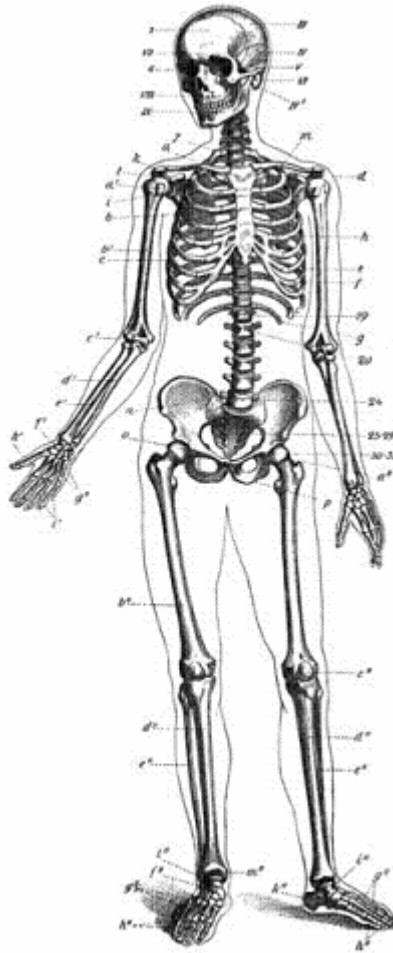
Tvar povrchu těla je složitý negeometrický útvar, který se v průběhu života mění. Ke zvláště významným změnám dochází v jednotlivých obdobích růstu. Neméně pozoruhodné jsou i změny tvaru těla, ke kterým dochází při pohybu.

Tvary lidského těla jsou vytvořeny soustavami orgánů:

- soustavou kosterní
- soustavou svalovou
- soustavou kožní [1]

1.2.1 Soustava kosterní

Kostra (skelet) je tvořena cca 230 kostmi, je oporou měkkým tkáním, tvoří pevný a přitom pohyblivý podklad pro upnutí svalů i ochranná pouzdra jiným orgánům např. lebeční kost mozku, žebra plicím atd. Dává tělu symetrický tvar a určuje ve značné míře rozměry, proporce, tvary těla a jeho částí (viz obr.1) [1]

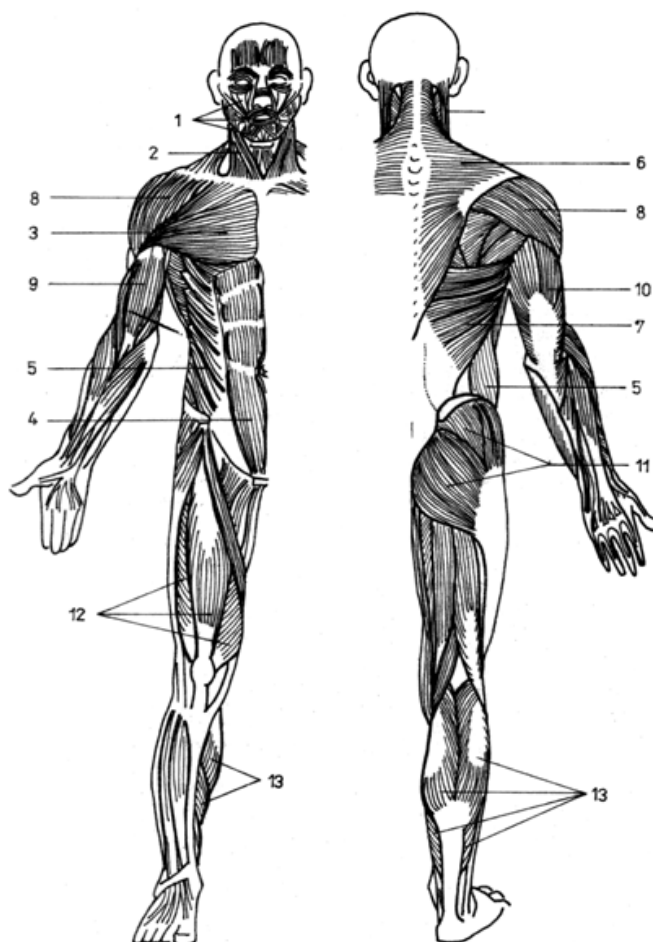
Obr.1 Kostra člověka [2]

1.2.2 Soustava svalová

Ovlivňuje obrysy tvarů jednotlivých částí těla. Svaly mají mnoho funkcí. Zajišťují klouby v určité poloze, umožňují jejich pohyby, a tím vytvářejí aktivní pohybový aparát. Dále chrání vnitřní orgány, produkují při svém smrštění teplo a napomáhají návratu žilní krve do srdce. Svaly se podílejí asi 40% na hmotnosti těla.

Jednotlivé svaly vykonávají určité pohyby. Každý pohyb je vykonáván souhrou svalů, které se vzájemně střídají, takže při stejné poloze určité části těla je možné pozorovat určité rozdíly ve tvarování svalů. Avšak ani v klidu není sval zcela ochablý, ale udržuje neustálé napětí. Toto trvalé svalové napětí má velký vliv na správné držení těla.

(viz obr. 2) [1]

obr. 2 Svalová soustava [1]

1.2.3 Soustavou kožní

Z hlediska oděvního je důležitá zejména plastická funkce kůže, neboť zaobluje povrch těla a vyrovnává řadu prohloubených míst, ploch, rýh a hrbolů na lidském těle.

Kůže pokrývá v souvislé vrstvě celý povrch těla, a tím chrání celý organizmus:

- proti vniknutí škodlivých látek,
- pomáhá regulovat tělesnou teplotu,
- vylučuje odpadové látky,
- je sídlem smyslů.

Kůže je tvořena z vrchní vrstvy pokožky a spodní vrstvy škáry, která přechází v podkožní vazivo, obsahující tukovou tkáň.

Rozložení tuku v těle není rovnoměrné, ale vytváří tukové polštáře. U mužů se tuk ukládá převážně v břišní a hrudní oblasti, u žen nad prsními svaly. Na zadní straně hrudníku se vytváří tukový polštář na přechodu oblasti krční a zádové. Na horní končetině se vytváří tukový polštář především na paži. Největší tukové vrstvy jsou nashromážděny na břiše, hýždích a stehnech, dále v oblasti bederní.

Všechny tyto vrstvy mají velký tvarotvorný význam. Množství tukové tkáně se neustále mění, zvláště s přibývajícím věkem se většinou zvětšuje. [1]

obr.3 Rozložení tukových vrstev v ženském těle [3]

2. Proporcionalita postav

Celkový vzhled těla určují vzájemné poměry jednotlivých částí těla, nebo poměry těchto částí k celému tělu. Tyto vztahy jednotlivých částí těla se souhrnně označují jako tělesné proporce. Proporcionalita lidského těla je posuzována z různých pohledů (čelní, boční, popř. zadní) a to jak ve směru podélném, tak i příčném. V této souvislosti rozlišujeme:

- **proporce délkové** (longitudiální)
- **proporce příčné** (transverzální)
- **proporce hloubkové** (předozadní).

Proporcionalita lidského těla se mění během vývoje jedince (ontogeneze), v závislosti podle pohlaví, konstitučního typu postavy, rasové příslušnosti a životního stylu jedince (sociální podmínky, výživa, povolání atd.). Proporce se u jednotlivých postav výrazně liší, je však možno konstatovat, že tělesnou variabilitu postav měřenou určitými tělesnými znaky (rozměry) se řídí Gaussovým rozdělením, na základě kterého je možno stanovit tzv. průměrnou postavu neboli průměrné (ideální) proporce s nejvyšší četností, ale také extrémní typy postav, vyskytující se v malém zastoupení.

Problematikou tělesných proporcí se zabývali různí autoři již od období starověku až do současnosti. V historických etapách se jednalo především o stanovení proporcí pro umělecké ztvárnění lidské postavy, kdy pro každé období existoval tzv. „ideál tělesné krásy“ podle kterého umělci zobrazovali lidské tělo ve svých dílech.

Proporce lidského těla byla prezentována s pomocí tzv. estetických kánonů, které graficky shrnují pravidla pro vzájemné vztahy různých tělesných částí. Kánony vznikaly v historických obdobích (především ve starověku a v období renesance) na základě intuice a pozorování spojeném s výtvarným ztvárněním postav. [3]

2.1 Příklady novodobých kánonů

- **Kánon Fritschův** – Gustav Fritsch vycházel ze studií svých předchůdců C.G.Caruse a Smidta. Jeho kánon má modul délku páteře, která na povrchu těla odpovídá vzdálenosti od báze nosu po horní okraj spony stydké.
- **Kánon Losenkův** - A. P. Losenko vypracoval poměrně složité proporční schéma ve kterém je výška těla dělena na 30 částí každá z nich je dělena na 12 dílků.
- **Kánon Richerův** - Jako modul u tohoto kánonu je volena výška hlavy. Další vzdálenosti na těle jsou dány násobky modulu.
- **Kánon Kollmanův** - J. Kollman vyjadřoval proporční vztahy ve svém kánonu v procentech, kdy jako modul byla vzata výška těla. Výška hlavy se zde rovná 13%, tedy přibližně 1/8 výšky těla.
- **Kánon Bammesův** - G. Bames zkoncipoval kánony délkových i šířkových proporcí platná samostatně pro muže i pro ženy. Jako modul je využita výška hlavy, která je obsažena ve výšce postavy 8 krát. Jedná se tedy principiálně o osminové členění těla. [3]

3. TYPOLOGIE POSTAV

V průběhu růstu jedinců, v období dětství (především pak v etapě 1. dětství), se jednotlivé postavy stejné věkové, nebo růstové kategorie příliš neliší. Teprve v období školního věku, a především pak v období puberty, se začnou vyhranovat určité tělesné znaky (celková vytáhlost, nebo plnost, tělesná konstituce z pohledu tvarotvorných soustav, vzájemný poměr jednotlivých částí těla). V období dospělosti pak tyto znaky dále zvýrazňují, a představují u každého individuálního jedince souhrn tělesných vlastností, kterými se liší od ostatních lidí. V podstatě lze uplatňovat princip: kolik jedinců, tolik různých forem a proporcí. Souhrn těchto charakteristických tělesných vlastností, se vyjadřuje pojmem typ tělesné stavby. Při dlouhodobém studiu velkého okruhu jedinců byly specifikovány určité vyhraněné kategorie, které jsou charakteristické pro určité skupiny lidí. Tyto kategorie typů tělesné stavby nazýváme somatotypy. [3]

3.1 Novodobá typologie

Zkoumání typologie postav v souvislosti s rozvojem technických poznatků se postupně, na rozdíl od popisného přístupu v období starověku a středověku, posouvá směrem k exaktním způsobům prezentace. Jde především o využívání metod měření lidského těla (somatometrie) které doplňuje do té doby obvyklý způsob pouhého pozorování těla (somatoskopie). Stanovování typů postav tak na základě somatologických, antropologických a anatomických poznatků se postupně dostává na vyšší úroveň. Většina autorů se však zabývá stále především typologií mužů, vzhledem k tomu, že mužské tělo je na rozdíl od těla ženského daleko vyhraněnější z hlediska tvarotvorných soustav. Teprve v průběhu 20. století se objevují typologické kategorizace postihující populaci žen a mládeže.

Velký význam pro rozvoj zkoumání typologie a dalších antropologických odvětví má v průběhu 19. stol. rozvoj fotografie. Ta se stala prakticky až do 70. let 20. stol. výlučným nástrojem pro posuzování a archivaci tvarových a rozměrových parametrů zkoumaných osob. Od poslední čtvrtiny 20. stol. postupně nabývá na významu počítačová a digitální technologie. [3]

Přehled autorů a jejich typologických kritérií:

3.1.1 J. N. Hallé, L. Rostan

- francouzský antropolog J. N. Hallé na přelomu 18.-19. století stanovil, tři základní tělesné typy podle převládajících částí těla a dominujících tělesných funkcí.
 - Později pak od něj převzal tuto typologickou klasifikaci L. Rostan, který považoval u každé postavy za normální jev, spočívají v převaze některé ze 3 tělesných soustav, přičemž výskyt tzv. ideální postavu považoval za ojedinělý.
- [3]

	Typ postavy	Převládající těl. rozměry a jeho části
Digestif(zaživací)	Zavalitá	obličejová část hlavy, krk, břicho
Musculaire(svalový)	Atletická	vyvinuté svalstvo
Cérébral(mozkový)	Štíhlá	mozková část hlavy

3.1.2 Huter

- V 2. polovině 19. stol. využíval pro klasifikaci postav podobnou typologii i německý typolog Huter, který jednotlivé somatotypy odvozoval od druhu prvotní zárodečné tkáně (zárodečného listu), z něhož se během natálního vývoje utvářejí tělesné orgány a soustavy. [3]

Typ postavy	typ prvotní tkáně	vyvinuté orgány a soustavy
Cerebral	ectodermický (vnější)	pokožka, nervy, smyslové orgány
Muscular	mesodermický (střední)	svalstvo, pojivové a oporné tkáně, krevní oběh, pohlavní soustava
Digestiv	endodermický (vnitřní)	trávicí soustava, játra, slinivka, plíce, štítná žláza

3.1.3 Giovanni, S. Viola

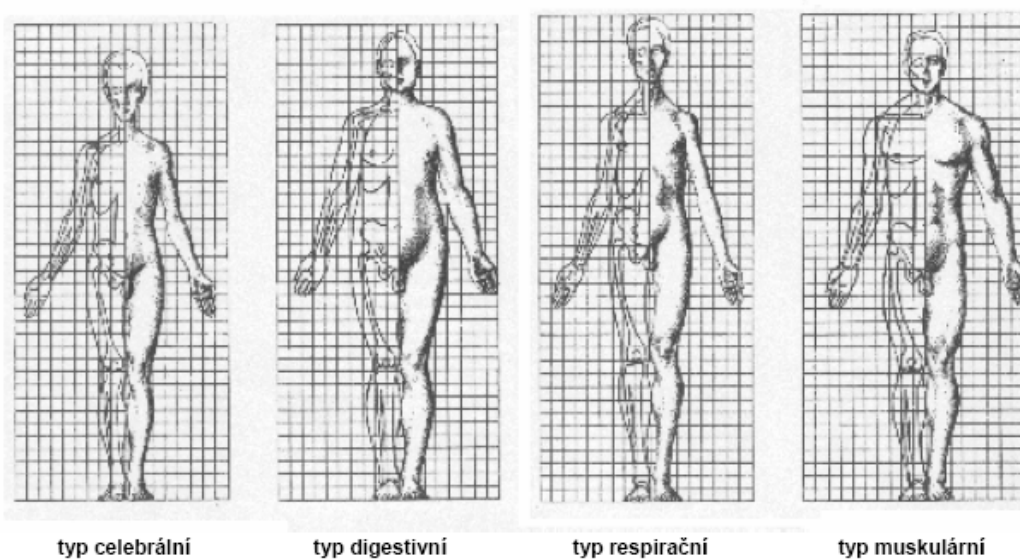
- V 2. pol. 19. stol v Itálii Giovanni a v počátku 20. století pak S. Viola tělesnou typologii popisovali na základě vztahu dvou hlavních systémů lidského těla
 - **systém životních funkcí**- vegetabilní orgány, trup
 - **systém vztahů k okolí** - nervové ústrojí, kostra a svalstvo, končetiny
- Byly stanoveny 3 somatotypy [3]

	Typ postavy	Převládající systémy
Normotyp	Normosplachnický	systémy v rovnováze
Brachotyp	Macrosplachnický	systém životních funkcí
Longityp	Mikrosplachnický	systém vztahů s okolím

3.1.4 Claud Sigaud

Francouzský antropolog Cl. Sigaud vycházel z předpokladu, že u jednotlivých vyhraněných typů převládá vždy 1 tělesný orgán podle kterých, vytvořil 4 konstituční typy postav:

Typy postavy	Dominující tělesné org. a části těla	Vzhled postavy
Cerebrální mozkový	Mozková část hlavy	Nízká postava, krátké a tenké končetiny, slabé svalstvo
Digestivní zaživací	Horní a dolní čelist, rty, krátký krk, široký a krátký hrudník, velké břicho	Krátké končetiny, slabé svalstvo, velké vrstvy podkožního tuku,
Respirační dýchací	Obličejová část hlavy, nosní dutina, dlouhý krk, hrtan, dlouhý hrudník	Dlouhé a tenké kosti, slabé svalstvo, úzká pokleslá ramena, malé hýždě
Muskulární svalový	Vyvinutá kostra a svalstvo, ostatní tvary a proporce jsou harmonické	

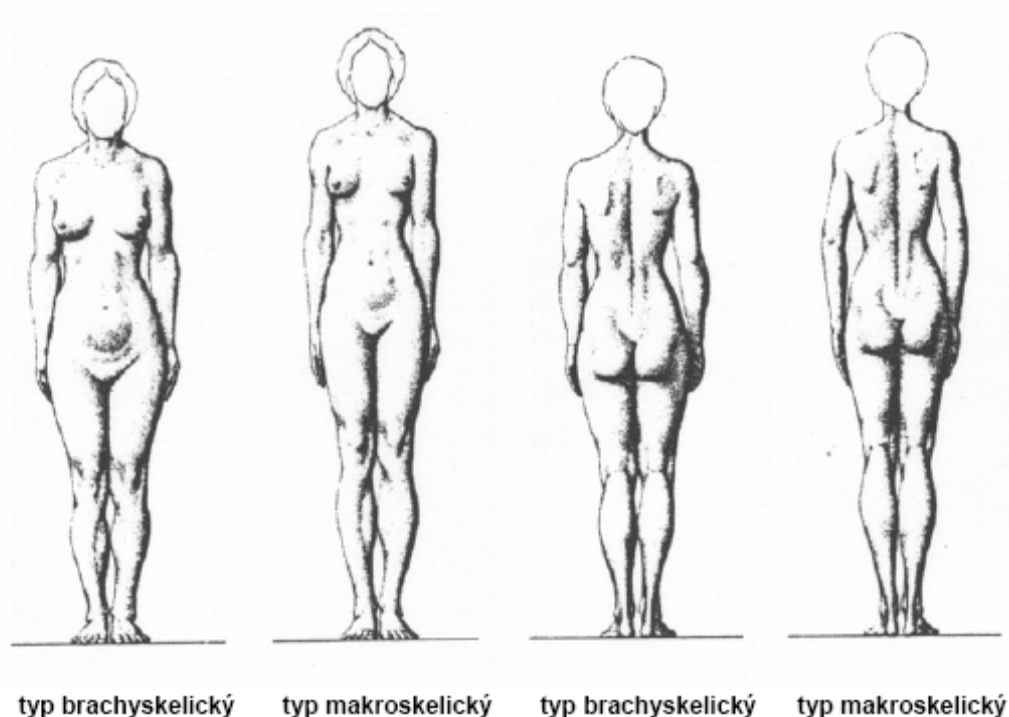

Obr. 4 Typy postav podle Sigauda [3]

3.1.5 L. Manouvrier

Kvalifikaci a přesnější popis tělesných typů, se na počátku 20. Stol. zasloužil francouz L. Manouvrier, který rozlišoval tělesné typy podle vztahů délkových rozměrů. Ve své práci *Rusticité des proportions* – (1902) stanovil tělesný index, pomocí něhož byl určován poměr délek dolní končetiny k délce trupu, vyjádřený v procentech. Na základě tohoto hodnocení stanovil tři základní typy postav. [3]

Typ postavy	Délkový vztah trupu a končetin
Mesatiskelický	v rovnováze
Brachyskelický	delší trup- kratší končetiny
Makroskelický	kratší trup-delší končetiny

Obr. 5 Typy postav podle Manouvriera [3]

3.1.6 Ernst Kretschmer

Další, kdo se zabýval problematikou typologie, byl německý psychiatr E. Kretschmer, který vytvořil nový klasifikační systém typologie. Vycházel z psychologické kategorizace lidí, u kterýchž existují dvě protichůdné skupiny.

- **Extrovert** - člověk výrazně společenský, snad někdy nevypočitatelný a náladový, libující si v popularitě.
- **Introvert** - člověk je uzavřený, zdrženlivý, samotářský, často se podceňuje a zřídka se i při nadání dostává do popředí

Ve skutečnosti se jen málo kdy setkáváme s „čistými“ introverty či extroverty. Kretschmer vycházel z toho, že duševně nemocní lidé, kteří mají určitou duševní poruchu, bývají i určité tělesné stavby. Z toho vyvodil, že tělesná stavba člověka může přímo souviset i s jeho neuropsychickou konstitucí.

Na základě těchto poznatků, rozdělil osoby podle tělesného typu na tři základní skupiny a dva okrajové typy s vyhraněnou (extrémní) podobou . [3]

Rozdělení Kretschmerových tělesných typů:

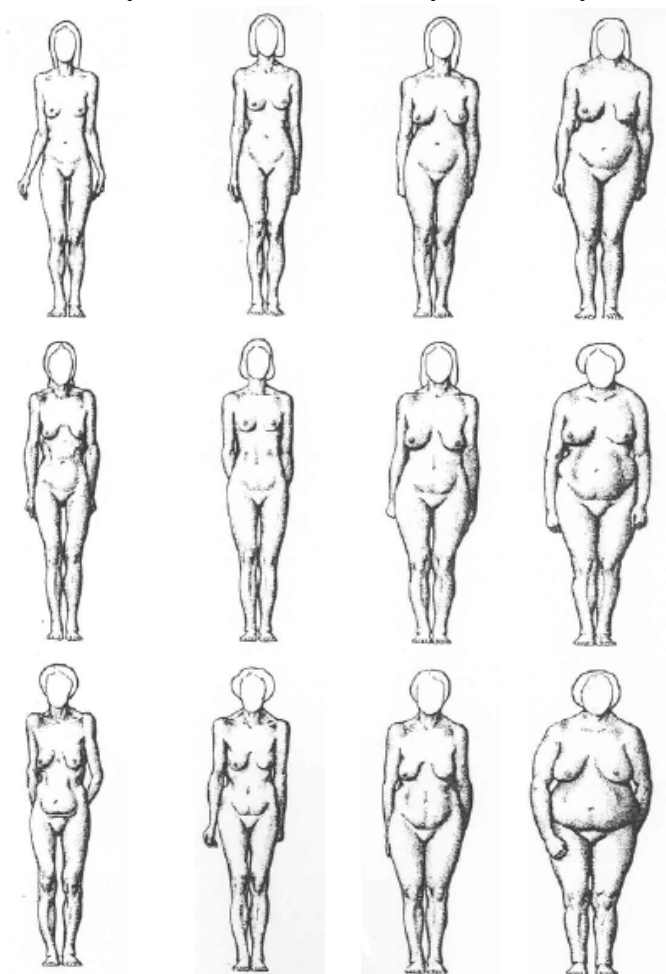
Základní typy:

- **Leptosomní typ:** Vyznačuje se malým růstem do šířky při normálním růstu do délky, vzhledem k malé tloušťce jednotlivých částí těla je i celková váha v poměru k délce těla malá. Obvod hrudníku je menší než obvod pánve, již v dětském věku jsou tyto lidé vytáhlí a slabí. V pubertě rychle rostou do výšky, v dospělosti svaly nesílí ani po těžké práci a nepřibývá podkožního tuku ani při nadměrné výživě, často rychleji stárnou než příslušníci ostatních typů.
- **Atletický typ:** Vyznačuje se harmonickým utvářením kostry a svalů, které jsou značně vyvinuté. Obrysová linie těla je proto neklidná, s význačným reliéfem jednotlivých svalových bříšek a mohutného skeletu. Je středního až vysokého vzrůstu. Široká ramena jsou nejen nejširším místem celého těla, ale převyšují daleko rozměry pánve, takže celý trup se zřetelně k pánvi zužuje. Žena tohoto typu působí dojem masivnosti a hrubosti, díky velkým svalům se podobá muži. Atletický typ muže je však považován za ideál krásy.
- **Eurysomní typ (zavalitý):** Je charakterizován objemnou hlavou, hrudníkem a břichem. V podbřišku tvoří tukový souvislý polštář, který zcela zakrývá reliéf břišních

Vyhraněné typy:

- **Astenický typ:** Charakterizuje hubené, štíhlé lidi, které se pro své vyzábělé dolní končetiny zdají delší, než ve skutečnosti jsou, tím spíše, že střed těla je pod kostí stydkou a patří tedy již do oblasti dolních končetin. Obličej je úzký, hubený s ostrými rysy. Krk je štíhlý, vysoký, ramena úzká a často skleslá. Kostra je celkem slabá a svalstvo slabé vyvinuté. Předchází typu leptosomnímu.
- **Pyknický typ:** Je extrémní variantou eurysonního typu. Jde o ženy malé postavy, kulatých plných tvarů, neboť tukové podkožní vazivo je mohutné a provází ženy tohoto typu až do stáří. Dvojitá brada, mírně svislá prsa a značné vyklenutí podbřišku je u nich běžným jevem. Krk je krátký a široký, jakoby vtlačený mezi ramena. Ramena jsou zaoblena, ale na tak široká jako u atletů. Končetiny jsou zakulaceny tukovým vazivem, které zastírá svaly. [4]

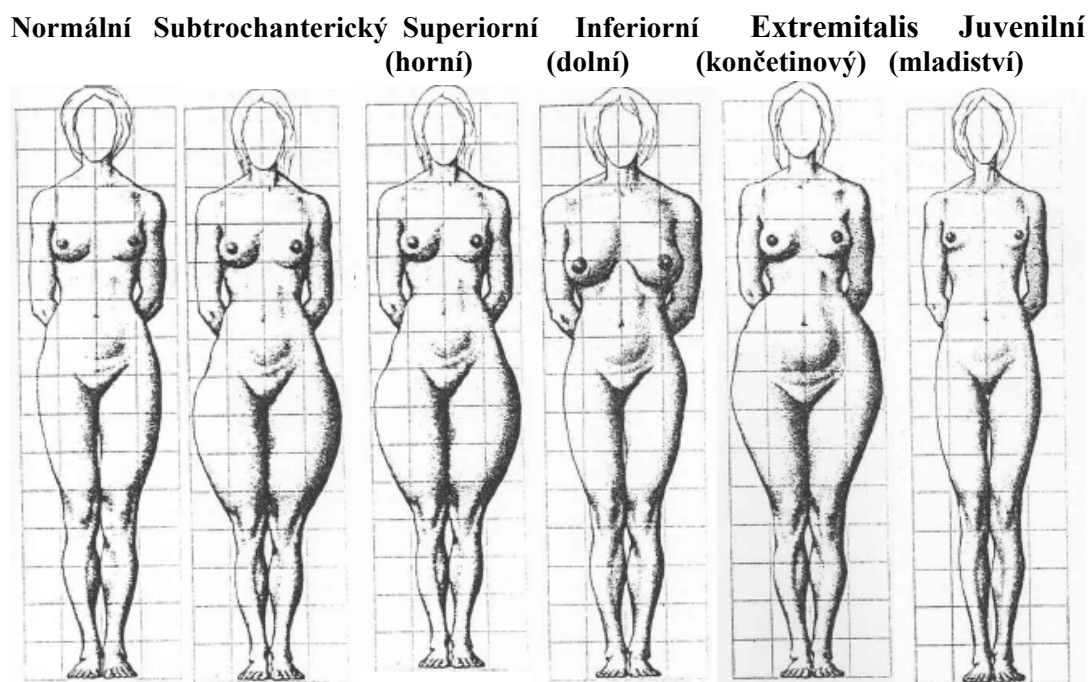
Astenický Leptosomní Eurysonní Pyknický

obr. 6 Typy postav podle Kretschmera

3.1.7 B. Škelj, J. Brožek, E. Hunt

V polovině 20. století zavedl B. Škelj spolu s J. Brožkem, a E. Huntem nový systém typologické klasifikace založený na principu vektorů jednotlivých morfologických složek, vycházejících ze středového bodu, představujícího normální (ideální postavu) [3][4].

Obr. 7 Popis typologie z hlediska rozložení a síly tukových vrstev podle Škerlje [4]

4. VELIKOSTNÍ SORTIMENTY ODĚVNÍCH VÝROBKŮ

Výběr v konfekčních výrobců v obchodní síti z pozice jednotlivých spotřebitelů se uskutečňuje v rámci určité množiny velikostí, které odpovídají určitým typům postav. Sjedený systém velikosti oděvu sdružených do samostatných skupin podle četnosti vyskytujících se typových postav uprostřed obyvatelstva, se nazývá **velikostní sortiment**. Velikost oděvu je souhrnem rozměrových parametrů, které jsou specifikovány **identifikačními (základními) tělesnými rozměry**. Interval, uvnitř kterého rozdíl mezi sousedními rozměry není podstatný pro spotřebitele a odpovídá potřebám hromadné výroby, se nazývá **toleranční interval** [5].

Jednotlivé velikosti sortimentu jsou organizačně řazeny do **velikostních řad**, vztahujících se k jednotlivým základním tělesným rozměrům [1].

4.1 Velikostní sortimenty podle ČSN 80 5023 a ČSN 80 5024

Jsou součástí celkové přestavby velikostních sortimentů prováděné v 80. létech 20. stol. na bázi mezinárodní normalizaci v rámci tehdejšího „východního“ bloku. Podstatou těchto systémů je jednotný princip intervalů a středových hodnot obvodu hrudníku a výšky postavy pro všechny kategorie populace z hlediska pohlaví a věku.

Tělesný rozměr	Středová hodnota	Interval
Obvod hrudníku	100cm	±4 cm
Výška postavy	170cm	±6 cm

Intervaly plnostního znaku pro dospělou populaci jsou následující:

Základní tělesný rozměr	Kategorie	Interval	
		zmenšování	zvětšování
Obvod sedu	Ženy	-4	+4
Obvod pasu	Muži	-4	+6

Označování velikostí pro dospělé je řešeno využitím kombinace hodnot základních tělesných rozměrů **vp, oh, pz**, pro mládež **vp a oh**

Z normalizačního hlediska jsou tyto normy již neplatné v souvislosti s existencí nových EN norem. Tento velikostní systém se však stále využívá v oblasti služebního ošacení (armáda ČR aj.) Po praktické stránce se tyto normy v průběhu 90. let minulého století přestaly používat z důvodu akceptování německých sortimentů DOB a HAKA většinou tuzemských oděvních výrobců. [1]

4.2 Německý velikostní sortiment DOB pro ženy

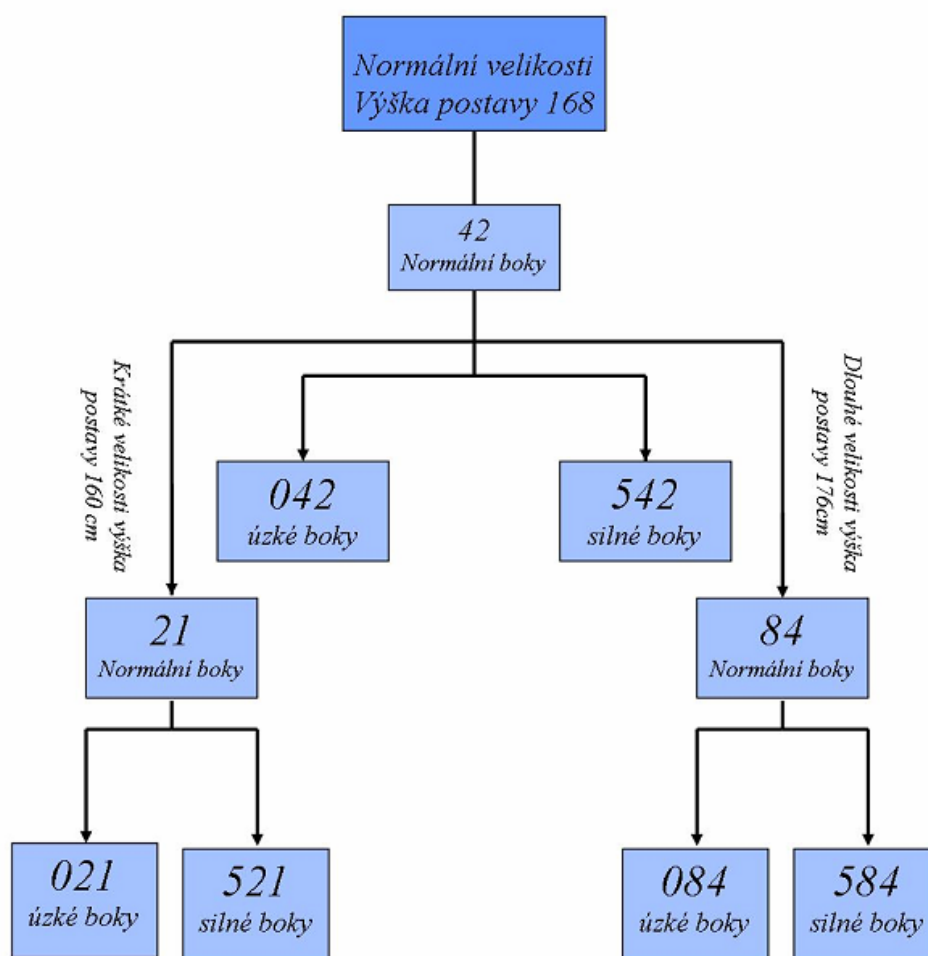
Je jedním z nejpoužívanějších velikostních sortimentů pro ženy v západoevropských zemích ale i u nás. Podstatou tohoto systému je využití rozdílných intervalů obvodu hrudníku pro malé a velké velikosti.

Označování velikostí je řešeno s využitím číselných symbolů, kdy základní (zlomová velikost) ve střední plnostní a výškové skupině má označení **46**.

Odstupňování hodnot velikostních symbolů pro menší i větší velikosti je řešeno číselnou řadou s postupovým číslem 2. Označení nižší velikostní skupiny je dáno *poloviční hodnotou znaku* středové výškové skupiny, u větší výškové skupiny pak *dvojnásobkem znaku* středové výškové skupiny. Označování velikostí s užšími boky má před číselným symbolem číslici 0 a velikostí se širšími boky číslici 5. Od 90 let minulého století se využívá sortiment DOB i v našich podmínkách. [1]

Základní parametry systému DOB jsou uvedeny v následující tabulce:

Základní tělesný rozměr	Středová hodnota	Interval	
		Zmenšování	Zvětšování
Obvod hrudníku	104 cm	-4 cm	+6 cm
Obvod sedu (vel.)	108,5 cm	-3,5 cm	+5,5 cm
Obvod sedu (pln.)		-6 cm	+6 cm
Výška postavy	168 cm	-8 cm	+8 cm

obr. 8 Struktura velikostního sortimentu DOB [6]

4.3 Evropský sjednocený velikostní sortiment- MONDOFORM

Tento velikostní sortiment se opírá o studie evropského svazu výrobců oděvů ECLA (dříve AEIH) a normy ISO.

Systém je tvořen typem postavy, který je označen grafickým symbolem a základním rozměrem:

Muži a ženy (dospělá populace).

Základní rozměry:

- výška postavy
- obvod hrudníku
- obvod pasu (muži), obvod sedu (ženy).

U mužů je charakterizován typ postavy rozdílem mezi obvodem pasu a obvodem hrudníku.

Jsou to typy:

- sportovní
- normální
- silná
- korpulentní
- břichatá

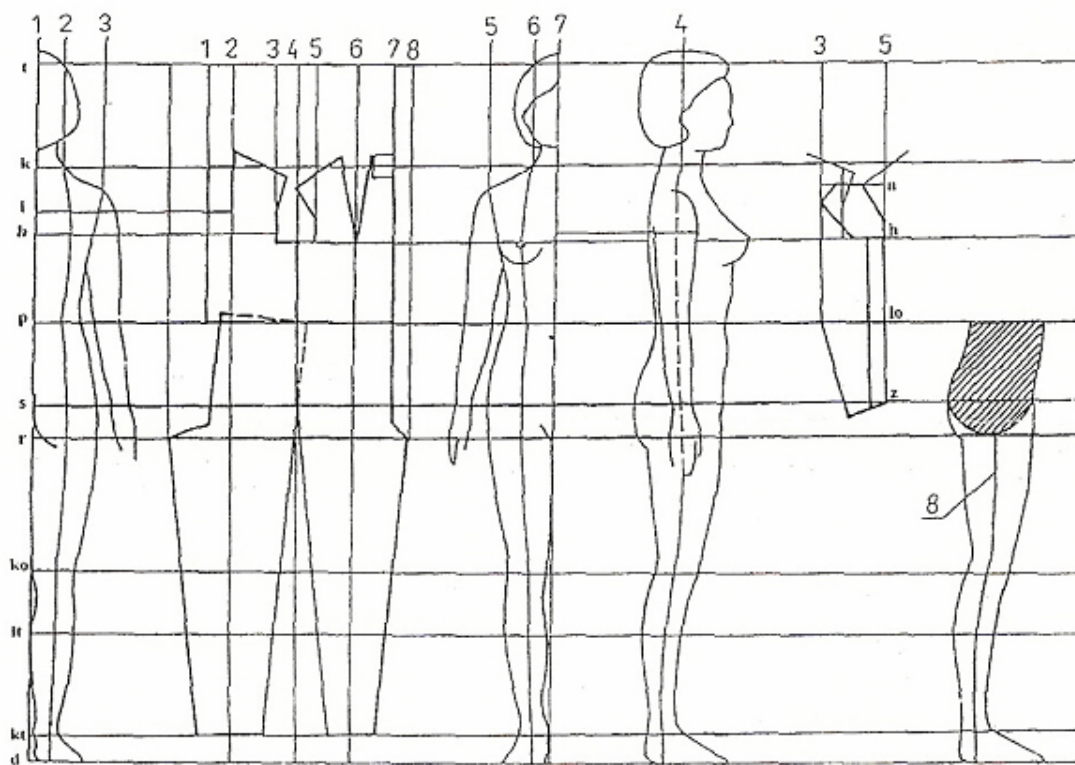
U žen je typ postavy charakterizován rozdílem mezi obvodem sedu a obvodem hrudníku:

Jsou to typy:

- úzké boky
- normální boky
- široké boky [1]

5. ORIENTACE V KONSTRUKČNÍ SÍTI

Přímky ve střihové síti jsou odvozeny z anatomických rovin lidského těla. Při členění lidského těla horizontálními a vertikálními rovinami tvoří průsečnice těchto rovin s povrchem těla obrysové křivky. Průměty těchto křivek do čelní roviny vytváří potom konstrukční síť. Průsečíky těchto obrysových křivek horizontálních a vertikálních průřezů jsou povrchové body, které souhlasí s konstrukčními body střihové sítě. Ty vytvářejí střihovou konstrukci, která představuje tvar rozvinutého povrchu těla. Názvy konstrukčních úseček jsou shodné s názvy tělesných rovin. Označování tělesných rovin a konstrukčních úseček se provádí pomocí čísel a písmen (viz obr. 8) [7].

obr. 9 Převodění horizontálních a vertikálních čar povrchu těla do plochy [7]

5.1 Konstrukční linie

Horizontální linie konstrukční sítě- jsou označovány malými začátečními písmeny názvů přímek:

- t** - temenní přímka
- k** - krční přímka
- l** - lopatková přímka
- h** - hrudní přímka
- p** - pasová přímka
- s** - sedová přímka
- r** - roztoková přímka
- ko** - kolenní přímka
- lt** - lýtková přímka
- n** - nadpažková přímka
- lo** - loketní přímka
- zp(d)** - zápěstní přímka (dolní přímka rukávu)

Vertikální linie konstrukční sítě- Označují se číslicemi 1 až 8 v pořadí od středu zad po střed hrudníku v přední části.

- 1** - zadní středová přímka
- 2** - boční krční přímka
- 3** - zadní průrazková přímka
- 4** - boční přímka
- 5** - přední průrazková přímka
- 6** - prsní přímka
- 7** - přední středová přímka
- 8** - kroková přímka [7]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6. Úpravy konstrukcí střihu na korpulentní postavy

V této části práce budou nejprve rozebrány pojmy kategorizace postav a z těchto pojmů bude definována **korpulentní postava**. Dále následuje přehled nejčastějších možných úprav dle typu postavy, se stručným popisem a doplňujícími obrázky. Úpravy střihů postav plných v pase jsou podrobně rozpracované s vytvořením podrobného návodu a grafického srovnání střihu modifikovaného a střihu podle základní konstrukce na standardizovanou postavu.

6.1 Důležité pojmy kategorizace postav

Typ postavy

Druh ženské postavy s určitými obvodovými a délkovými rozměry i tvarovými vlastnostmi, které jsou rozhodující pro volbu normalizované velikosti oděvu. Lidské tělo má od normálních postav i různé odchylky, podle nichž odvozujeme název postavy, např. postava s vystouplým nebo plochým sedem, postava s vystouplými boky atd.

Normální postava

Postava s takovými (nebo přibližně takovými) délkovými, šířkovými a obvodovými rozměry, držení a tvarem těla, které jsou nejobvyklejší, a proto jsou považovány za vzor.

Proporční postava

Postava s jakoukoli výškou, avšak s takovými šířkovými a obvodovými rozměry, které k výšce i k sobě navzájem zachovávají poměry, jaké jsou běžné u normální postavy.

Štíhlá postava

Mám základní obvodové rozměry v poměru k dané výšce postavy menší než proporční postava, avšak navzájem jsou úměrné.

Plná postava

Má základní obvodové rozměry v poměru k dané výšce postavy větší než proporční postava, avšak navzájem jsou úměrné.

Postava štíhlá v pase

Má obvod pasu oproti obvodu hrudi značně menší než proporční postava.

Postava plná v pase

Má obvod pasu k obvodu hrudi větší než proporční postava, přičemž zvětšený obvod pasu se může přibližně rovnat obvodu hrudi.

Břichatá postava

Má obvod pasu o hodně větší než obvod hrudi.

Standardizovaná postava

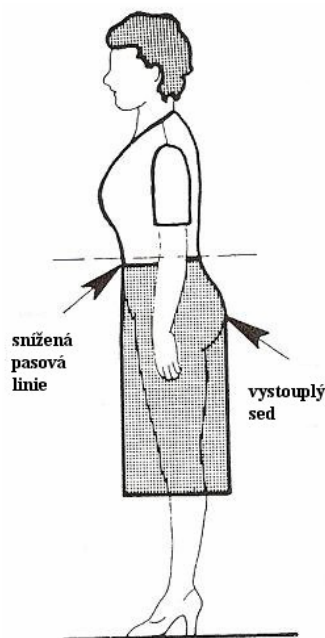
Je takový typ postavy, jejíž všechny základní délkové a k nim připadající obvodové a šířkové rozměry jsou přesně určeny jako podklad pro rozměry oděvu určité normalizované velikosti. Standardizované jsou zejména proporční postavy různé výšky a postavy štíhlé a plné v pase. [8]

Z těchto pojmů poté vyplývá pojem ***korpulentní postava*** =>

Jedná se o disproporční postavu, která má obvodové či šířkové rozměry v poměru k dané výšce postavy větší než proporční postava, tyto rozměry mohou být vzájemně úměrné, a nebo může být jeden z rozměrů dominantní např. velký obvod sedu, široké boky, velký obvod pasu, velký obvod hrudi...

7. Úpravy střihů na postavy s vystouplým sedem

7.1 Úprava konstrukce sukně na postavu plnou s vystouplým sedem

Obr. 10 Postava s vystouplým sedem-sukně [9]

Základní konstrukce:

Müller & Sohn, München 1997 (viz. příloha)

Kontrolní rozměry:

(měříme od pasu k podložce)

Přední délka - např. **102cm**

Zadní délka t- např. 105cm

Rozdíl 3 cm

Vyhodnocení kontrolních rozměrů:

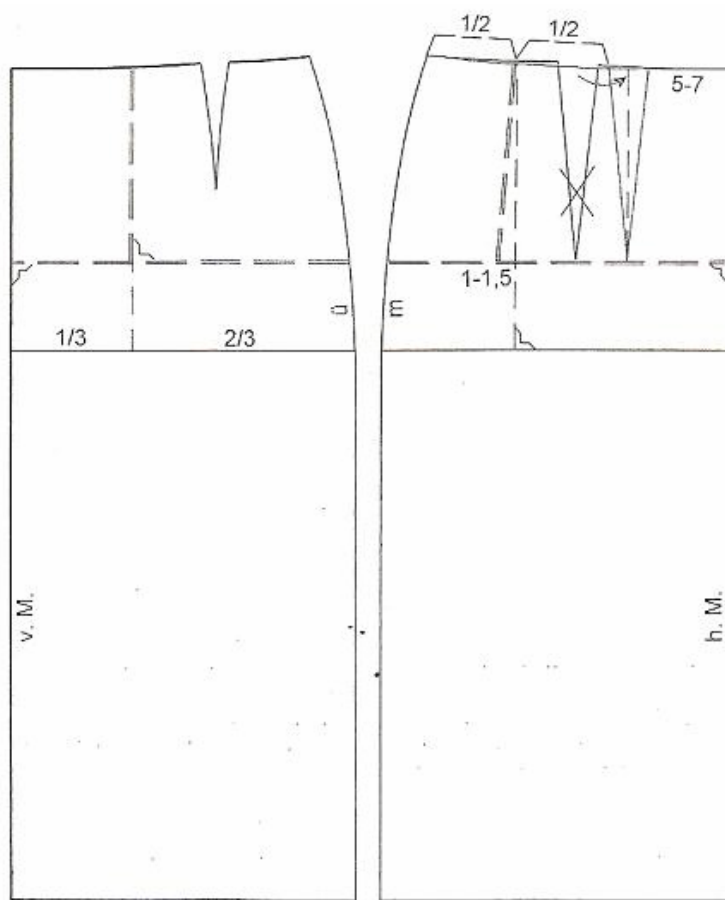
U normálních proporcí je přední a zadní délka stejná. Tento rozdíl (**3cm**) se tedy musí zanést do konstrukce.

Úprava konstrukce:

Základní konstrukce této sukně je stejná jako konstrukce sukně na normální postavu.

Dále se pokračuje přemístěním záševku na ZD sukně o 5-7 cm ke středové linii zadního

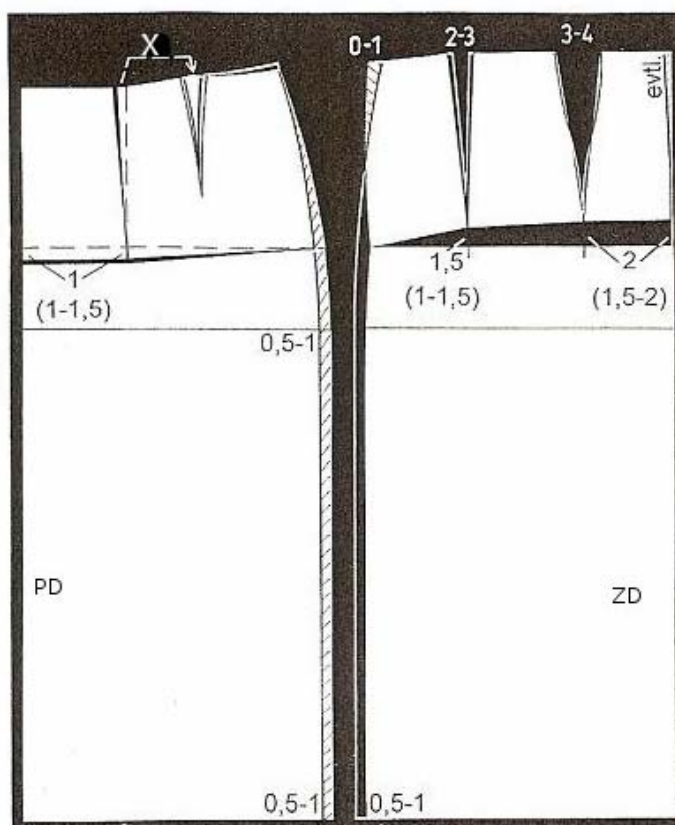
dílu. Poté se naznačí nástřihové linie. Na ZD se postupuje naznačením první linie, která je umístěna v hloubce záševku a je rovnoběžná se sedovou linií. Druhá nástřihová linie se vytvoří tak, že se rozdělí vzdálenost od bočního kraje k začátku přeneseného záševku, z tohoto bodu se spustí kolmice na první linii. Na první linii se naměří od kolmice směrem k bočnímu kraji 1-1,5 cm. Tento bod se spojí s bodem na pasové linii a tím vznikne druhá nástřihová linie. První nástřihová linie se přenese na PD, kde se poté vykreslí druhá linie dle obr. 11 [9]

Obr.11 Konstrukce sukně na postavu s vystoupkým sedem [9]

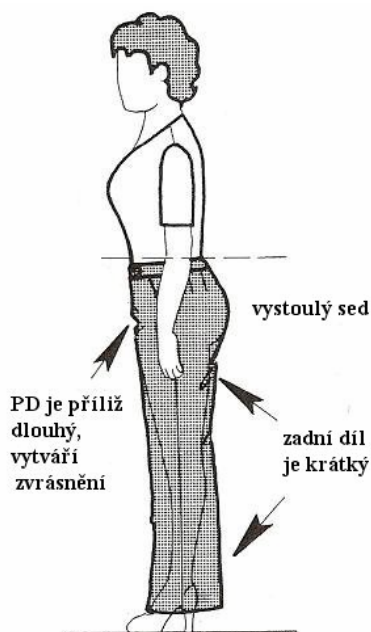
7.1.1 Modelová úprava konstrukce sukně na postavu s vystouplým sedem

Přední a zadní díl sukně je potřeba následně ještě upravit modelací. Modelace se provádí prodloužení délky ZD u středové linie, aby nedocházelo k nežádoucímu efektu zkrácení a odstávání sukně na ZD. Zadní díl je nastřížen dle naznačených nástřihových linií a vymodelován dle obrázku, nově vzniklé záševky je třeba upravit dle vypočítaného vybrání pasové linie. Po této úpravě se vykreslit novou boční linií. Pasovou linii zkrátit o 0-1 cm směrem do dílu, dolní okrajovou linii rozšířit o 0,5-1 cm směrem z dílu. Nově vzniklé body spojit novou boční linií. Na PD provést modelaci zkrácením délky PD u středové linie, aby sukně kvůli snížené pasové linii nebyla příliš dlouhá. PD je nastřížen dle nástřihových linií a vymodelován dle obrázku. Touto modelací se docílí zkrácení délky u středové linie o požadovanou hodnotu. Velikost přeložení, které vznikne (x) na pasové linii přenést do záševku, kde se hodnota odečte od původní velikosti záševku. U sedové a dolní okrajové linie naměřit směrem do dílu 0,5-1 cm (kompenzuje rozšíření ZD). Vykreslit novou boční linií. [9]

Obr. 12 Modelová úprava sukně na postavu s vystouplým sedem [9]

7.2 Úprava konstrukce kalhot na postavu s vystouplým sedem

Obr.13 Postava s vystouplým sedem- kalhoty [10]

Základní konstrukce:

Müller & Sohn, München 1997 (viz. příloha)

Kontrolní rozměry:

Přední délka - např. **102 cm**

Zadní délka - např. **105 cm**

Boční délka - např. **104cm**

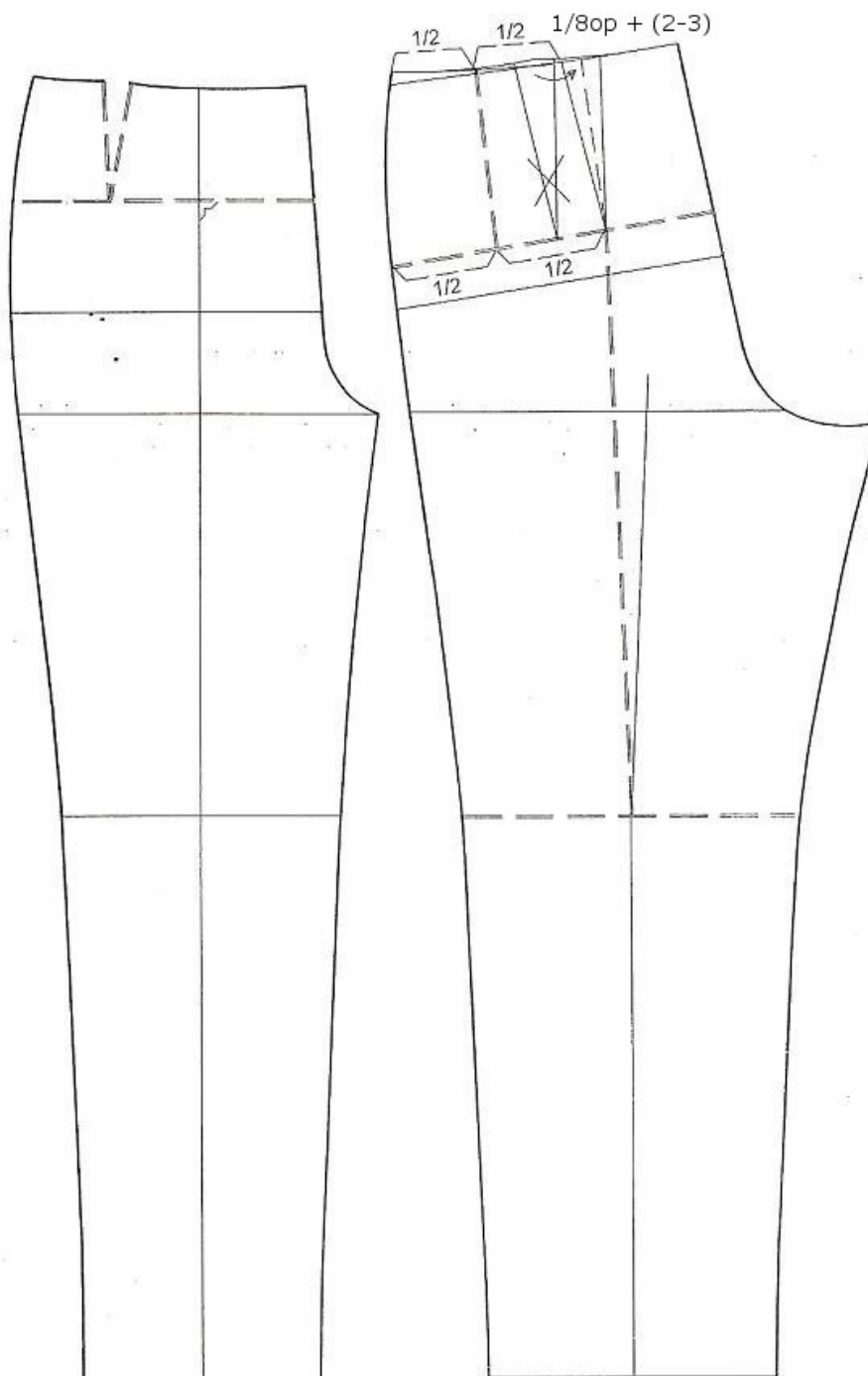
Vyhodnocení kontrolních rozměrů:

U normálních proporcí je přední a zadní délka kalhot stejná a je o 1-1,5 cm kratší než boční délka. Změřené kontrolní rozměry ukazují, že mezi přední a zadní délkou je rozdíl 3 cm. Tento rozdíl se tedy musí pomocí modelace zanést do konstrukce.

Úprava konstrukce:

Základní konstrukce těchto kalhot vychází ze základní konstrukce kalhot na normální postavu. Dále se pokračuje přenesením záševku na ZD. Záševek přenést o $\frac{1}{8} op - (2-3)$, směrem k zadní středové linii. Nyní si naznačit nástřihové linie pro

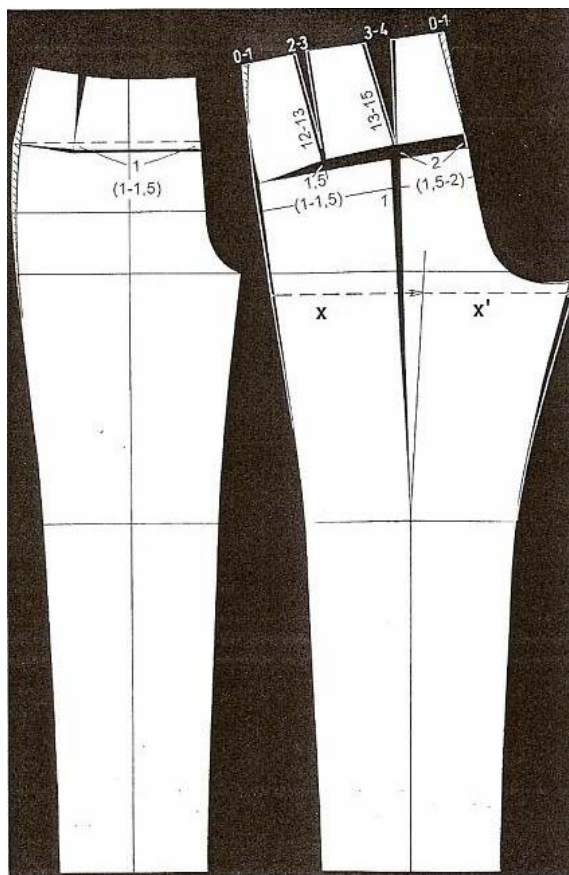
modelaci. První linii vytvořit tak, že se spojí vrchol záševku se středem kolení přímky. Druhá linie je rovnoběžná se sedovou linií, a prochází vrcholem záševku ZD. Třetí linii vytvořit tak, že se rozdělí vzdálenost od boční linie k začátku záševku, a dále se také rozdělí vzdálenost od boční linie k vrcholu záševku. Vzniklé body se spojí. Na PD umístit nástřihovou linii rovnoběžně se sedovou linií tak, aby procházela vrcholem záševku PD. [10]

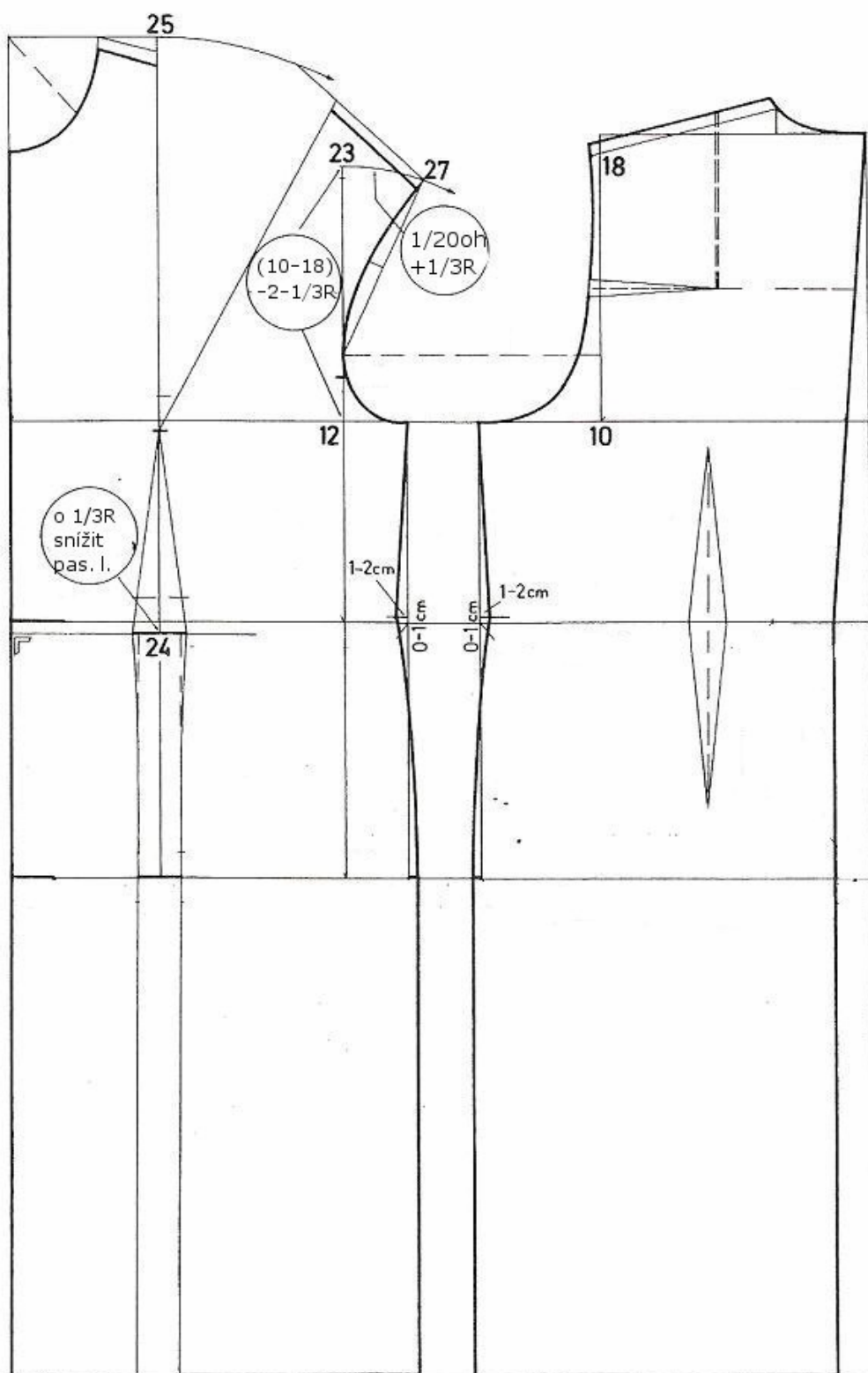
obr. 14 Konstrukce střihu kalhot na postavu s vystouplým sedem [10]

7.2.1 Modelová úprava konstrukce kalhot na postavu s vystouplým sedem

Přední a zadní díl kalhot je potřeba následně ještě upravit modelací, která bude odpovídat tvaru a vystouplosti hýždí. Modelace provádí prodloužením délky ZD u středové linie, aby nedocházelo k nežádoucímu efektu zkrácení kalhot na ZD. Zadní díl je nastřížen dle naznačených nástřihových linií a vymodelován dle obrázku (velikost rozložení může být různá, záleží na vystouplosti hýždí a na naměřených kontrolních rozměrech), nově vzniklé záševky je třeba upravit dle vypočítaného vybrání pasové linie. Po této úpravě je třeba vykreslit novou boční linii. Na pasové linii zkrátit díl o 0-1 cm směrem do dílu a vykreslit novou boční linii. Nyní se změří vzdálenost (x) od nové boční linie ke středu nohavice a tuto vzdálenost zrcadlově přenést směrem k rozkrokové linii (x'). Vykreslit novou rozkrokovou linii. Na PD provést modelaci zkrácení délky PD u středové linie, aby kalhoty kvůli snížené pasové linii nebyly příliš dlouhé. PD je nastřížen dle nástřihových linií a vymodelován dle obr. 15. Touto modelací se docílí zkrácení délky u středové linie o požadovanou hodnotu. Nyní vykreslit novou boční linii (kompenzuje rozšíření ZD). [10]

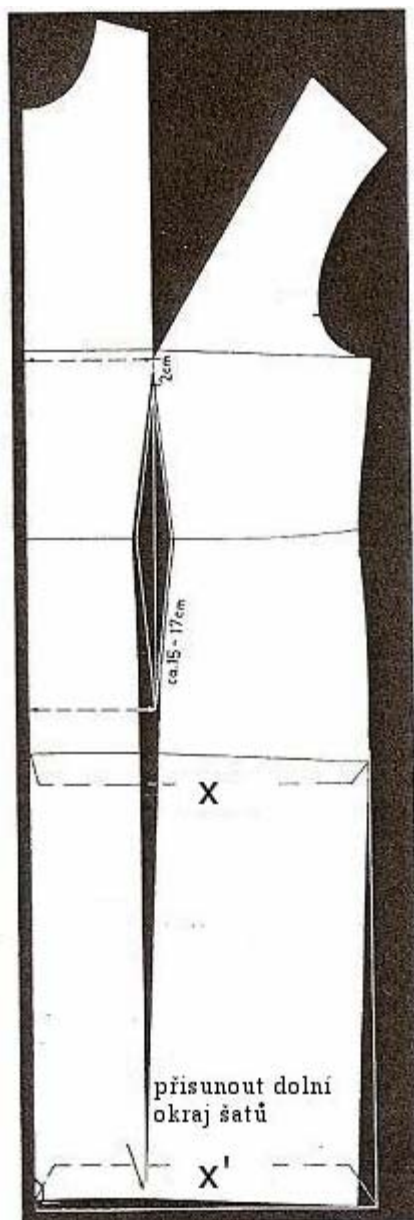
obr. 15 Modelová úprava kalhot na postavu s vystouplým sedem [10]

obr. 17 Konstrukce střihu na postavu s velkým poprsím [11]

8.1.1 Modelová úprava konstrukce šatů na postavu s velkým poprsím

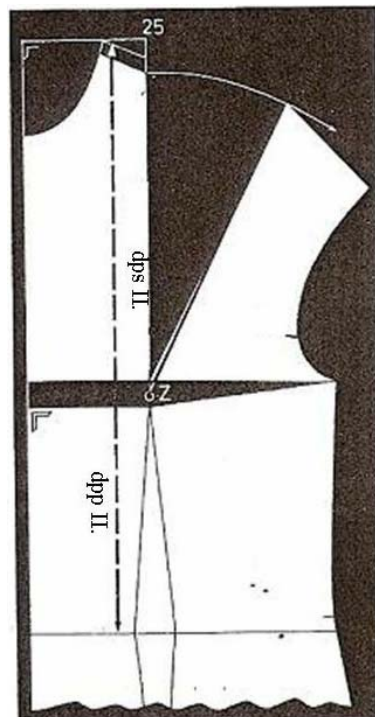
Přední díl šatů je ještě potřeba upravit modelací, která vychází z tvaru a velikosti poprsí. Nejprve si umístit výšku a délku záševku. Dále přisunout PD šatů v dolním okraji. Poté přeměřit šíři na sedové linii (x) a přenést ji k dolnímu kraji (x'). Vykreslit novou boční a dolní okrajovou linii. [11]

obr. 18 Modelace PD šatů na postavy
s velkým poprsím [11]

8.1.2 I. varianta modelové úpravy na postavu s velkým poprsím

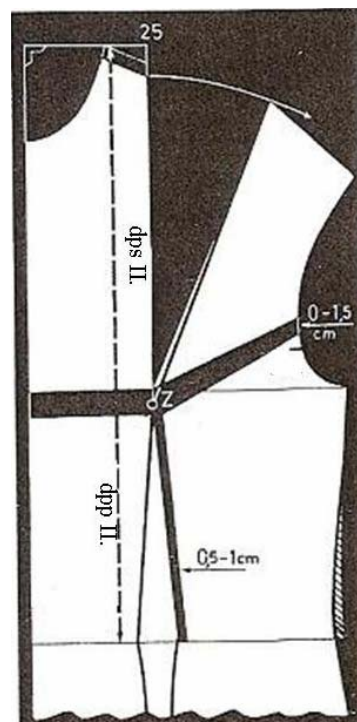
Přední díl šatů nastříhnout a díly vymodelovat dle obr. 19. Od bodu 25 naměřit **dpp II.** k pasové linii. Na tomto rozměru je závislé rozestoupení dílů. Dále od bodu 25 naměřit rozměr **dps II.**, tím vznikne nový vrchol záševku. Vykreslit nový záševek. [11]

obr. 19 Modelace PD halenky I. [11]

8.1.3 II. varianta modelové úpravy na postavu s velkým poprsím

Tato varianta se volí u velkých rozdílů **R** (u velkých rozdílů dpp I. a dppII). Přední díl šatů nastříhnout a díly vymodelovat dle obr. 20. V průramku rozdělit díly o 0-1,5 cm. Od bodu 25 naměřit **dpp II** k pasové linii. Na tomto rozměru je závislé rozestoupení dílů. Dále od bodu 25 naměřit rozměr **dps II.**, tím vznikne nový vrchol záševku. Vykreslit nový záševek. Pasový záševek vymodelovat dle obr. 20. [11]

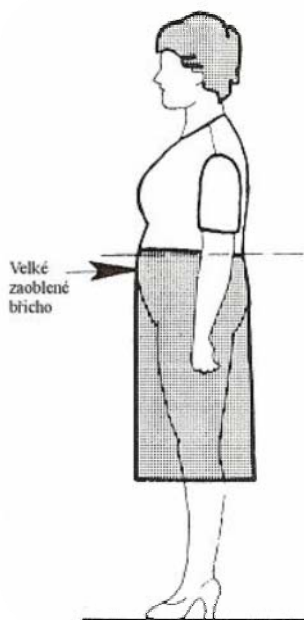

obr. 20 Modelace PD halenky II. [11]

9. ÚPRAVY KONSTRUKCÍ STŘIHU NA POSTAVY PLNÉ V PASE

Tyto úpravy budou rozebrány podrobněji s vytvořením podrobného návodu, který je sestaven stejným způsobem jako návody, které se používají na katedře oděvnictví. Každá upravená stříhová konstrukce je doplněna grafickým srovnáním se střihem na standardizovanou postavu a jsou vyhodnoceny nejdůležitější rozdíly těchto konstrukcí. Návody jsou dále ještě doplněny prezentacemi v programu PowerPoint, které mají zjednodušit orientaci při tvorbě střihu.

9.1 Úprava konstrukce sukně na postavu plnou v pase

obr. 21 Postava plná v pase- sukně [9]

Základní konstrukce:

Müller & Sohn, München 1997 (viz. příloha)

Úprava konstrukce:

Základní rozdíl mezi základní konstrukcí na normální postavu, a konstrukcí upravenou na postavy plné v pase, je odlišný výpočet šíře na sedové linii ($\frac{1}{2} os + 2-2,5 \text{ cm}$), kde se přidává větší přídavek než u normálních postav. Dále také výpočet celkového pasového vybrání $Rpk = (\frac{1}{2} op + 1)$. Vypočtený rozměr je rozdělen na dvě části, a to do boční linie $0,65Rpk$ a na vybrání záševku $ZD 0,35 Rpk$. Umístění vybrání ZD ($\frac{1}{5}$ konstrukční šíře na sedové linii) se měří od zadní středové linie. Umístění nástřihové linie PD provést dle obr. 22. [9]

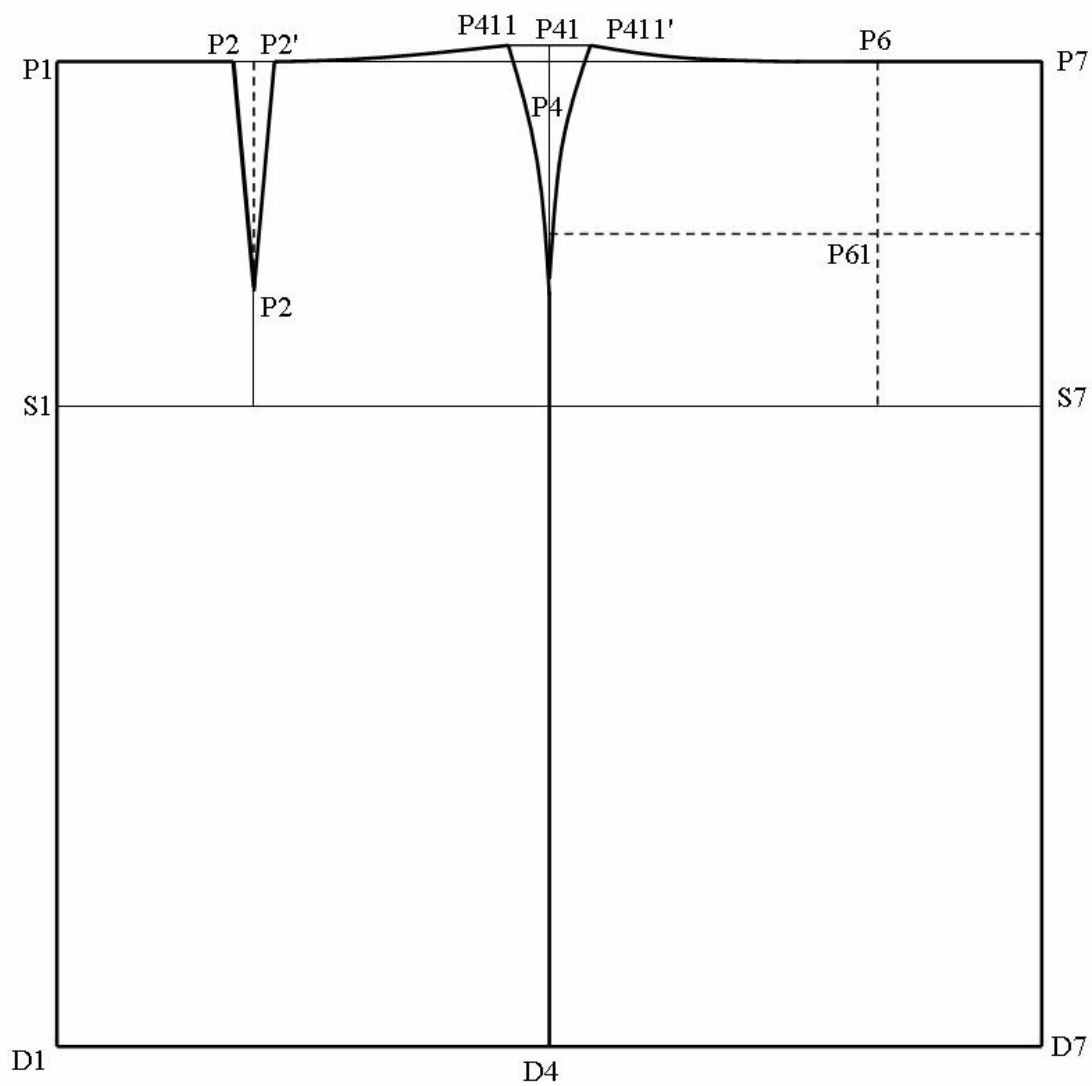
KONSTRUKCE DÁMSKÉ SUKNĚ NA POSTAVU PLNOU V PASE

literatura: Dokumentace stříhových konstrukcí v NVS, VÚO Prostějov, 1979

***Tělesné rozměry: vp = 168 cm, op = 104 cm, os = 116 cm
bhs = 21 cm, do = 60 cm***

P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
1.	zadní středová přímka	1		
2.	pasová přímka	$p \perp 1 \Rightarrow P1$		
3.	hloubka sedu	P1 S1	bhs	21 cm
4.	délka oděvu	P1 D1	do	60 cm
5.	šířka na sedové linii	S1 S7	$\frac{1}{2} os + 2-2,5 \text{ cm}$	60 cm
6.	šířka ZD	S1 S4	$\frac{1}{2} S1 S7$	30 cm
7.	boční, přední středová př. konstrukční body	4, 7 \perp s \Rightarrow P4, D4, P7, D7		
8.	zvýšení pasové přímky	P4 P41	$1 \div 1,5$	1 cm
9.	celkové pasové vybrání	Rpk	$S1 S7 - (\frac{1}{2} op + 1)$	7 cm
10.	pasové vybrání na boční přímce	P411 P411' (P41 P411=P41 P411')	0,65 Rpk	4,5 cm
11.	umístění vybrání na ZD	P1 P2	$\frac{1}{5} S1 S7$	12 cm
12.	délka vybrání na ZD	P2 P22	$13 \div 15$	14 cm
13.	vybrání na ZD	P21 P21' (P21 P2=P2 P21')	0,35Rpk	2.5 cm
14.	umístění nástřihové linie na PD	P7 P6	$\frac{1}{3} S7 S4$	10 cm
15.	umístění hloubky nástřihové linie na PD	P6 P62	$\frac{1}{2} P1 S1$	10,5 cm
16.	boční obrysová čára	P42 S4 D4, P42' S4 D4		
17.	tvarování pas. linie ZD	P2 P42		
18.	tvarování pas. Linie PD	P6 P42'		

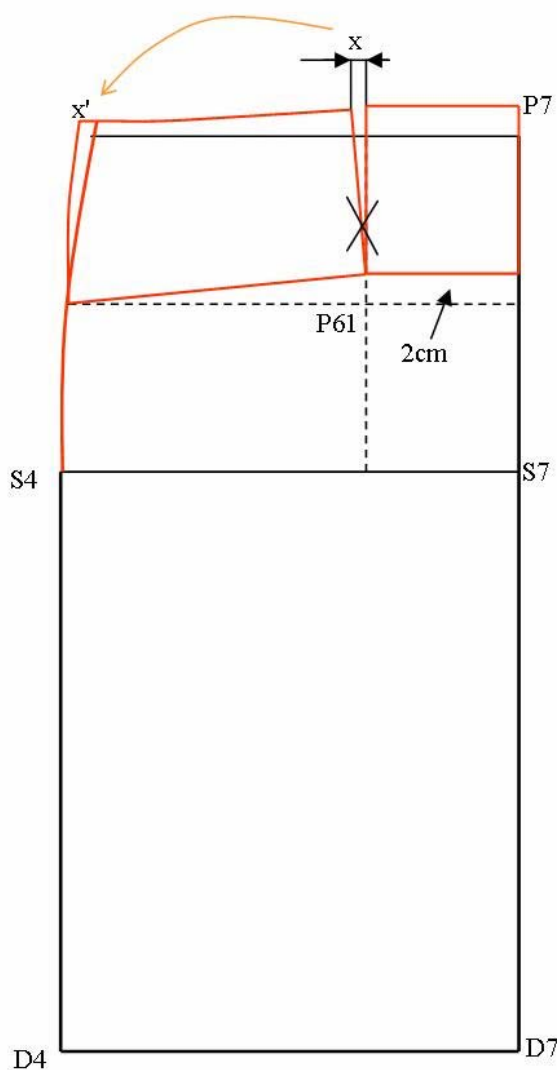
9.1.1 Základní střih sukně na postavu plnou v pase (M 1:5)

obr. 22 Základní konstrukce sukně na postavu plnou v pase

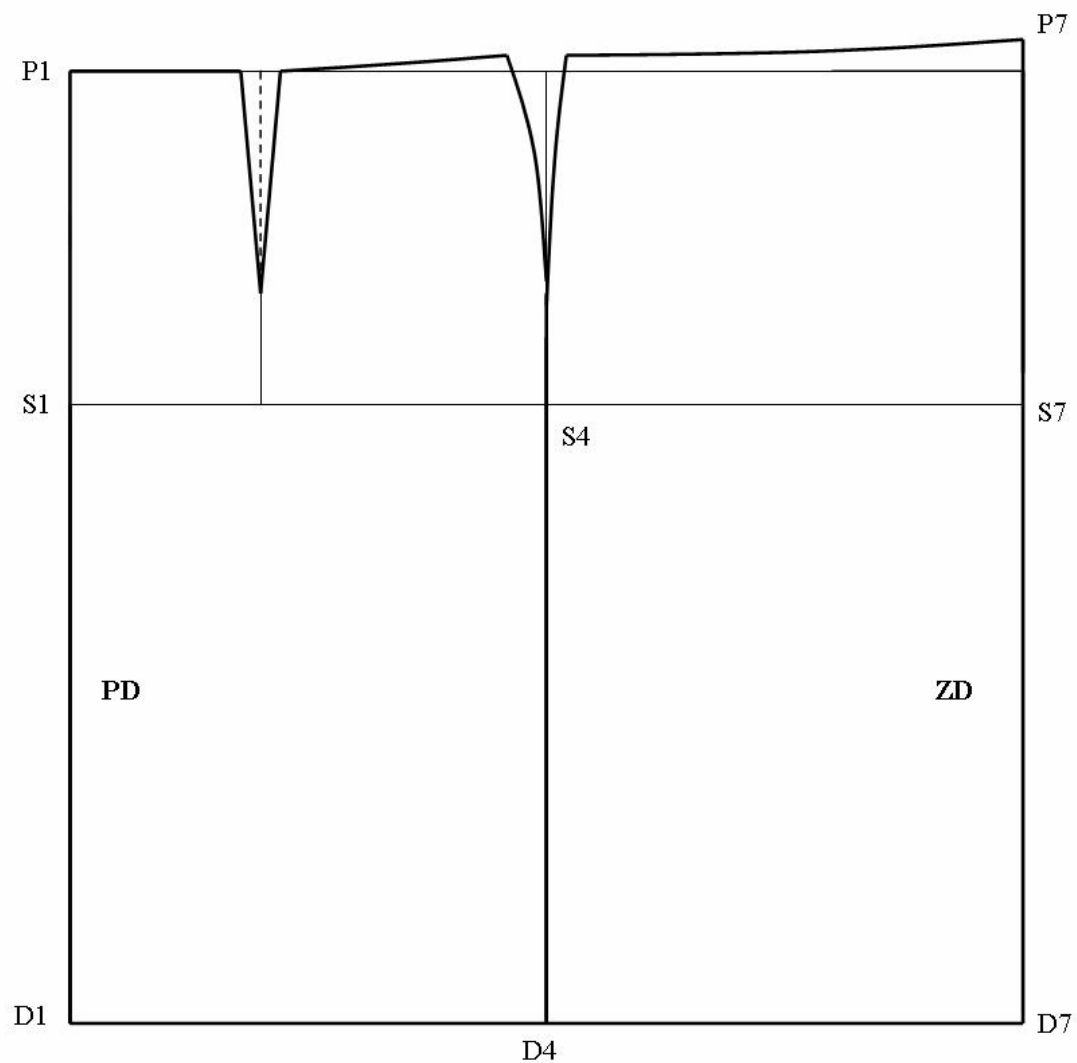
9.1.2 Úpravy na PD sukně

Přední díl sukně je potřeba následně ještě upravit modelací, která odpovídá vystouplosti a tvaru břicha. Výšku pasové linie upravit podle potřeby, je-li pasová linie níž než na střihu, vyřešit to překladem nastřiženého dílu, pokud je linie výš než na střihu, řešit to rozestupem nastřiženého dílu. Modelaci se provádí prodloužení délky PD u středové linie, aby nedocházelo k nežádoucímu efektu zkrácení a odstávání sukně na PD. Přední díl je nastřižen dle naznačení nástřihových linií a vymodelován dle obr. 23. PD je u středové linie prodloužen o **2 cm**, boční délka sukně zůstává stejná. Po této modelaci je ještě třeba přenést hodnotu vniklého zásevu (**x**) do boční linie a linii znova vykreslit.

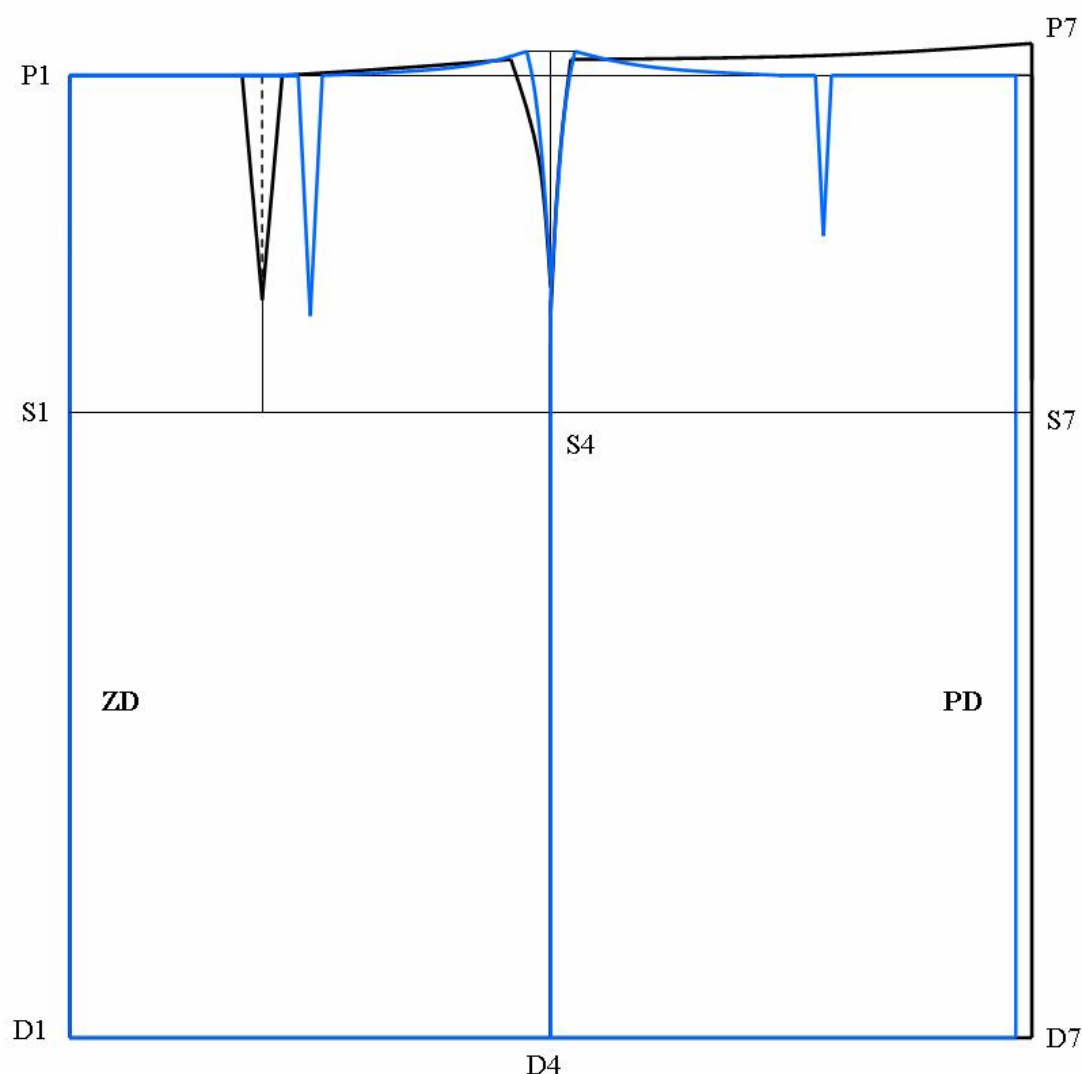
obr. 23 Úprava PD sukně na postavu plnou v pase

9.1.3 Střih sukně po úpravě (M 1:5)

obr. 24 Upravený střih sukně na postavu plnou v pase

9.1.4 Grafické porovnání základní konstrukce sukně na standardizovanou postavu a konstrukce upravené na postavy plné v pase (M 1:5)

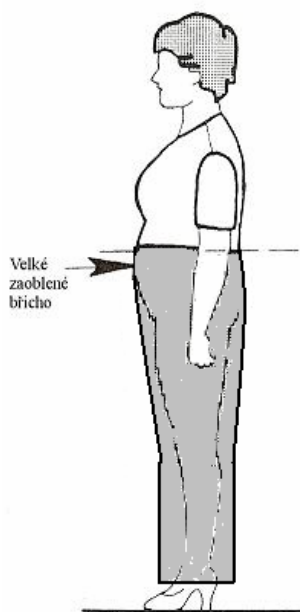

obr. 25 Grafické porovnání střihu základní konstrukce sukně na standardizovanou postavu a postavu plnou v pase

9.1.5 Vyhodnocení grafického porovnání střihů sukně

Z grafického porovnání je patrné, že základní konstrukce sukně je na postavy plné v pase zcela nedostatečná. PD základní konstrukce sukně (modrý střih) je o 1 cm užší než PD u střihu upraveného, zadní díl je stejně široký. Dále na PD základního střihu chybí zvýšení pasové linie, které u upraveného střihu řeší vystouplost břicha a zohledňuje jeho tvar.

9.2 Úprava konstrukce kalhot na postavu plnou v pase

obr. 26 Postava plná v pase- kalhoty [9]

Základní konstrukce:

Müller & Sohn, München 1997 (viz. příloha)

Úprava konstrukce:

Základní konstrukce kalhot na postavu plnou v pase a konstrukce základního střihu na normální postavu se liší výpočtem šíře předního dílu, kde je použit vzorec $\frac{1}{4} os + 1\text{cm}$. U šíře sedového výkroje PD je zvolen přídavek 2 cm. Dále je již konstrukce PD stejná jako zákl. konstrukce, pouze s tím rozdílem, že na PD se nevykresluje záševek, pro malý rozdíl sedové a pasové šíře. Zadní díl se rysuje obdobně jako u základní konstrukce na normální postavu. Nástřihové linie pro následnou modelaci se umístí ca. 11cm pod pasovou linii, druhou linii umístit do středu PD, třetí do kolení linie viz obr. 27 [10]

KONSTRUKCE DÁMSKÝCH KALHOT NA POSTAVU PLNOU V PASE

literatura: Rundschau

Tělesné rozměry: $vp = 168\text{ cm}$, $op = 104\text{ cm}$, $os = 116\text{ cm}$

$bhs = 28\text{ cm}$, $bdk = 105\text{ cm}$, $dšk = 24\text{ cm}$, $kd = 77\text{ cm}$

kontrolní rozměry: Přední délka kalhot = 106 cm

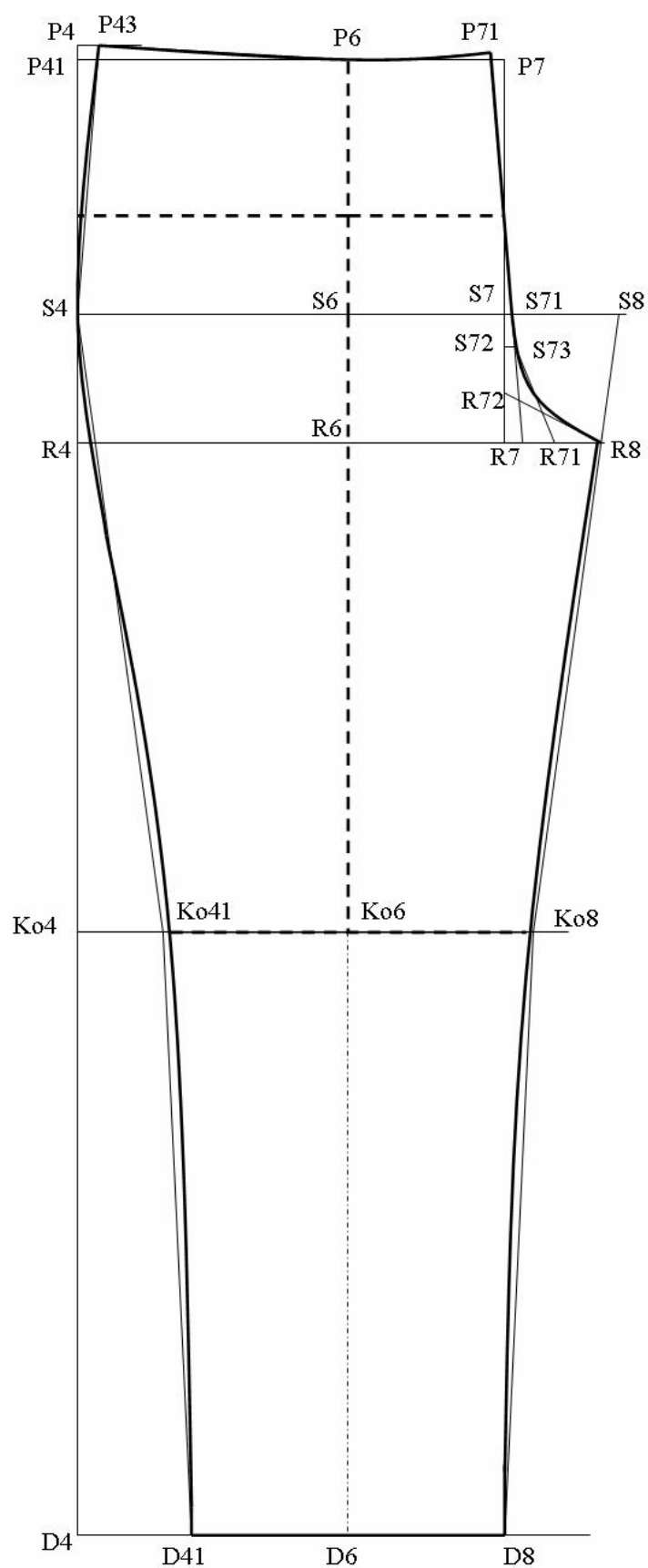
Zadní délka kalhot = 104 cm

Rozdíl těchto délek se musí zanést do modelace.

P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
PŘEDNÍ DÍL				
1.	boční přímka	4		
2.	pasová přímka	$p \perp 4 \Rightarrow P4$		
3.	rozkroková přímka	P4 R4	bhs	28cm
4.	přímka délky	P4 D4	bdk	105 cm
5.	kolenní přímka	D4 Ko4	$\frac{1}{2} kd + \frac{1}{10} kd$	42,35 cm
6.	výška sedu	R4 S4	$(\frac{1}{10} \cdot \frac{1}{2} os) + 3$	8,8 cm
7.	snížení pasové linie	P4 P41 $\Rightarrow p'$	$k = 1$	1,0 cm
8.	sedová, rozkroková, kolenní a dolní přímka	s, r, ko, d $\perp 4$		
9.	šířka sedu PD	S4 S7	$\frac{1}{4} os + 1$	30 cm
10.	přední středová přímka	7 $\perp s$ v bodě S7 $\Rightarrow P7$, R7		
11.	šířka sedového výkroje PD	S7 S8	$(\frac{1}{10} \cdot \frac{1}{2} os) + 2$	7,8 cm
12.		S4 S6	$\frac{1}{2} S4 S8$	18,9cm
13.	přední přehybová přímka	6 $\perp s$ v bodě S6 $\Rightarrow P6$, Ko6, D6		
14.	šířka dolního kraje	D6 D8 = D6 D41	$0,5dšk - 1$	11,0 cm
15.	šířka v koleni	Ko6 Ko8 = Ko6 Ko41	$0,5dšk + 1$	13,0 cm
16.		R8	$S8 Ko8 \cap r \Rightarrow R8$	
17.		S71	$S7 S71 = 0,5 \text{ až } 1$	0,5 cm
18.		P71	$P7 P71 = 1 \text{ až } 1,5$	1,0 cm
19.	odklon přední středové přímky	$P71 S71 \Rightarrow 7'$		
20.		R7 S72	$R7 S72 = R7 R8$	
21.	pomoc. čáry pro	S72 S73	v bodě S72 $\perp \Rightarrow S73$	
22.	tvárování sed. výkroje	R7 R71	$\frac{1}{2} R7 R8$	
23.		R7 R72	$\frac{1}{2} R7 S72$	
24.	pasová šíře PD	P71 P42	$\frac{1}{4} op + 0,5$	27,5 cm
25.	body pro tvarování pasové linie	P43	v bodě P42 $\perp p' \Rightarrow P43$	
26.			v bodě P72 $\perp k$ 7' do $\frac{1}{2} P71 P6$	

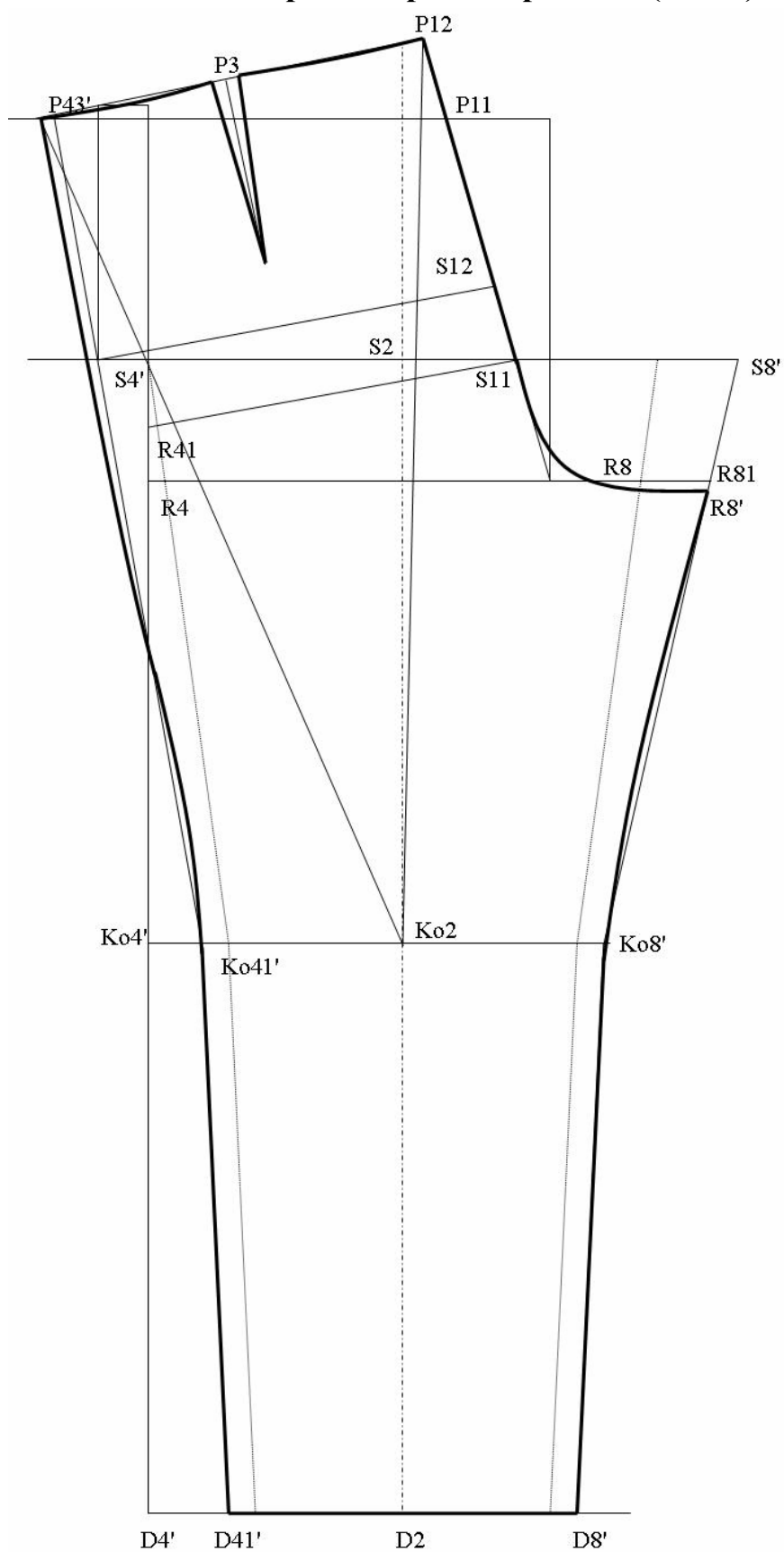
P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
ZADNÍ DÍL				
Výchozí konstrukční síť jako u předního dílu, přímka 4 = 4, 6 = 2, 7 = 1				
29.	sklon ZD	R4 R41	$k = 3$ až 4 cm	4,0 cm
30.	posunutí zad. středu	S2 S21	$k = 1$ až 2 cm	1,0 cm
31.	umístění začátku sed. přímky	S21 S11	$S21 S11 = \frac{1}{4} \text{ šzd}$ $\text{šzd} = (\frac{1}{4} \text{ os} + 1)$	7,5 cm
32.	pomoc. přímka pro sedovou šířku ZD	R41 S11		
33.	odklon zadní středové přímky		v bodě S11 \perp na $R41 S11 \Rightarrow P11$	
34.	sedová šířka ZD		$S12 S4' = \frac{1}{4} \text{ os} + 1$ $S12 S4' \cap s \Rightarrow S4'$	
35.		$S4' S21 = S21 S8'$		
36.	šířka dolního kraje	$D2 D41' = D2 D8'$	$0,5dšk + 1$	15,0 cm
37.	šířka v koleni	$Ko2 Ko41' = Ko2 Ko8'$	$0,5dšk + 1$	13,0 cm
38.		R81	$S8' Ko8' \cap r \Rightarrow R81$	
39.		$Ko8' R8'$	$Ko8 R8 - 0,5$ až 1	0,75 cm
40.		$Ko41' S4'$	spojit a prodloužit k $p' \Rightarrow P41'$	
41.		$Ko2 P12$	$Ko2 P12 = Ko2 P41'$	
42.	odkloněná pasová př.		$P12 P41'$	
43.	zúžení na pasové př.	$P12 P13$	$k = 1$	1,0 cm
44.	šířka pasové linie	$P13 P43'$	$k (P13; P13 P43')$ $P13 P43' = \frac{1}{4} \text{ op} + 2 + 0,5$ $k \cap p \Rightarrow P43'$	28,5 cm
45.	umístění pas. vybrání	$P3 P43' = P3 P13$		
46.	délka pas. vybrání	P31	13 až 15 cm	14,0 cm
47.	pasové vybrání	$P3 P32 = P3 P32'$	$k = 1$	1cm
48.	sedová linie	P13, S11, R8'		
49.	kroková obrysová čára	R8', Ko8', D8'		
50.	boční obrysová čára	$P43', S4', Ko41', D41'$		

9.2.1 Konstrukce kalhot na postavu plnou v pase PD (M 1:5)

obr. 27 základní střih kalhot na postavu plnou v pase -PD

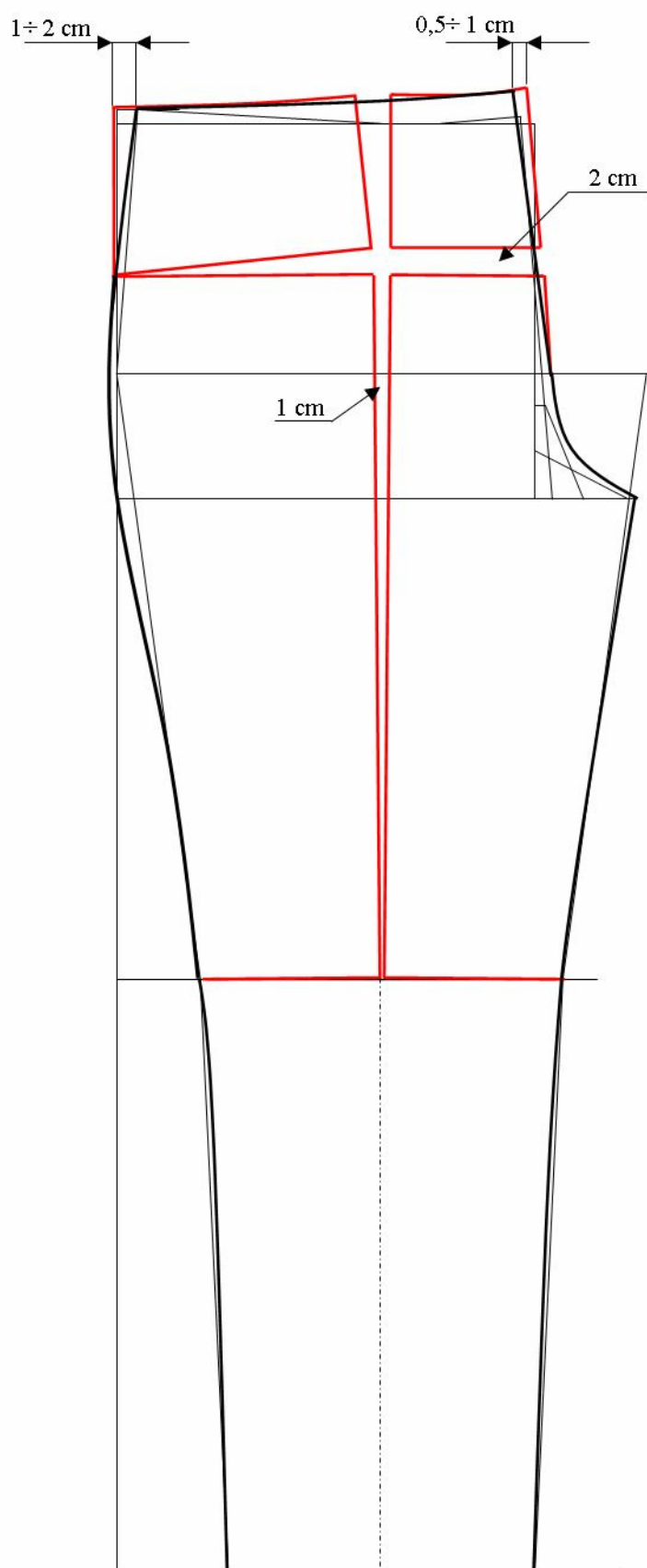
9.2.2 Konstrukce kalhot na postavu plnou v pase ZD (M 1:5)

obr. 28 Konstrukce kalhot na postavu plnou v pase -ZD

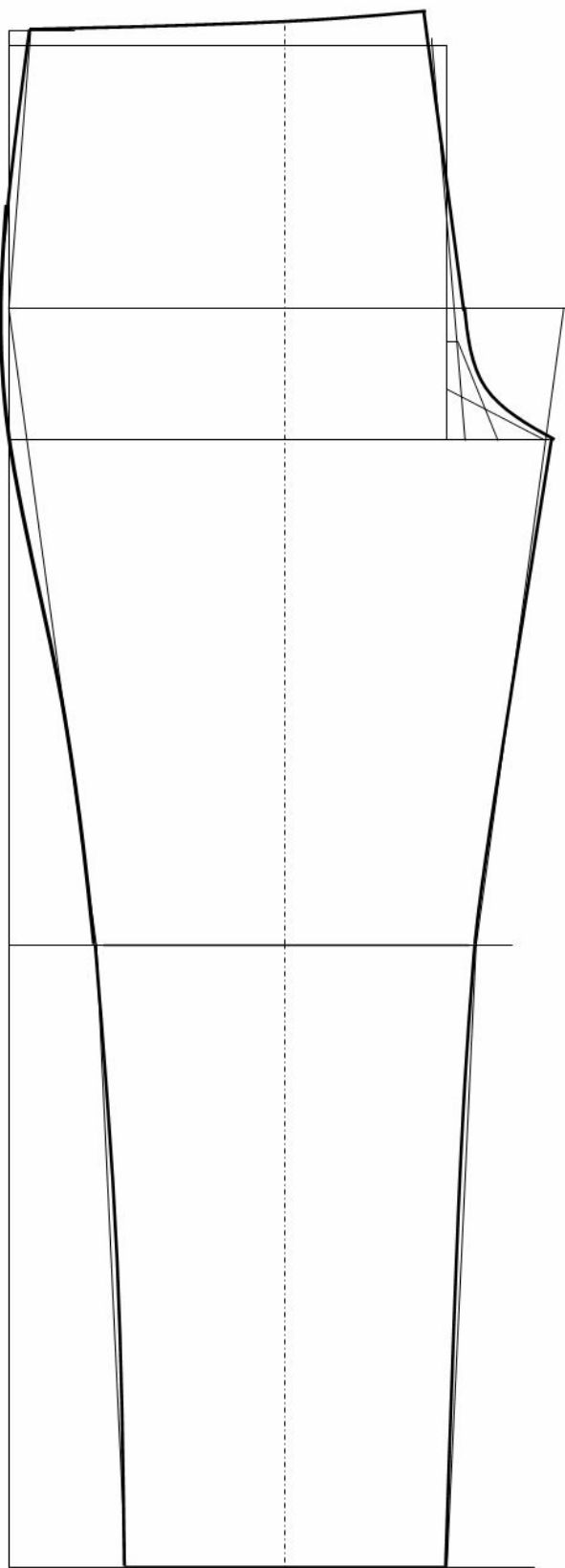
9.2.3 Modelová úprava konstrukce PD kalhot na postavu plnou v pase

Přední díl kalhot je potřeba následně ještě upravit modelací.. Modelace se provádí prodloužení délky PD u středové linie, aby nedocházelo k nežádoucímu efektu zkrácení kalhot na PD, kalhoty by nedosahovaly až do pasu a mohly by se sesouvat pod břišní linii. Pření díl je nastřížen dle naznačených nástřihových linií a vymodelován dle obr. 29. PD je u středové linie prodloužen o **2 cm**, boční délka kalhot zůstává stejná. Po této modelaci je ještě třeba přenést hodnotu vniklého záševku do boční a středové linie a linie znova vykreslit.

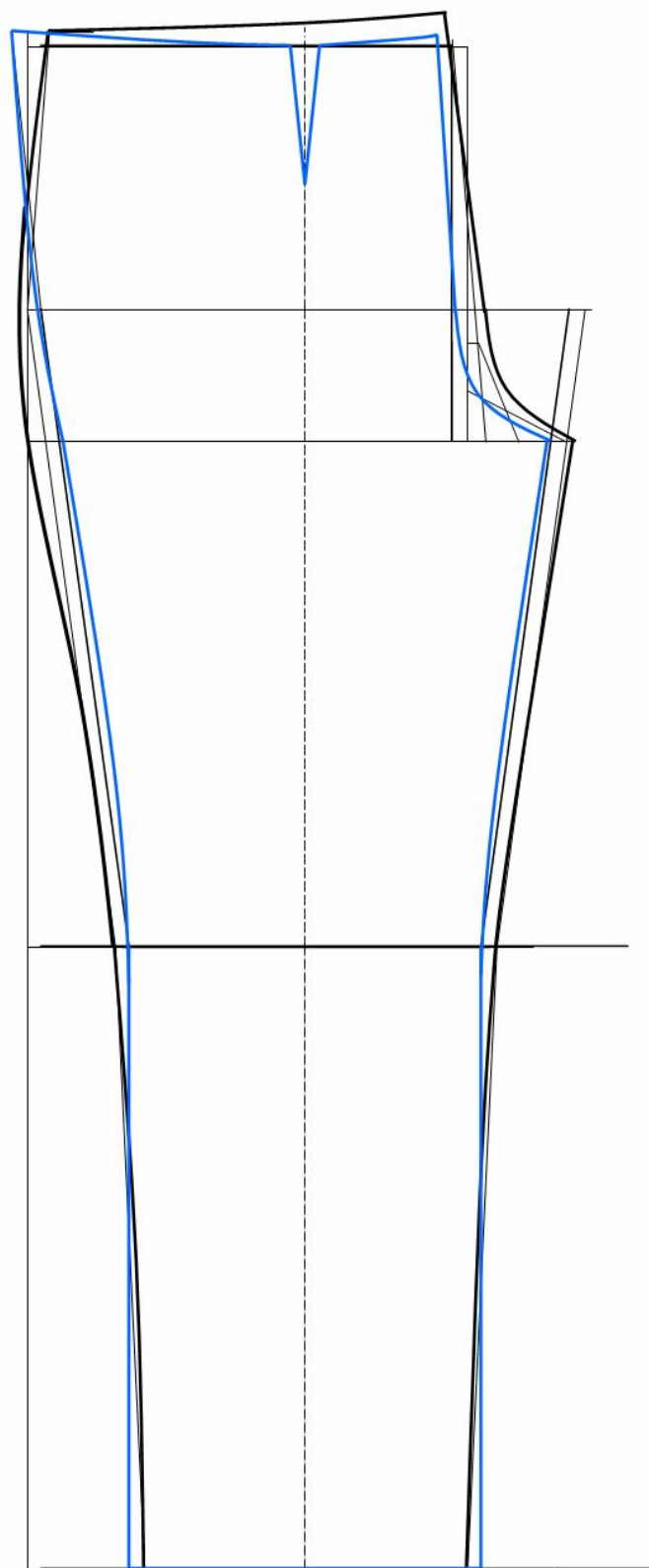
obr. 29 Úprava PD kalhot na postavu plnou v pase

9.2.4 PD kalhot na postavu plnou v pase (M 1:5)

obr. 30 PD kalhot na postavu plnou v pase po modelační úpravě

9.2.5 Grafické porovnání základní konstrukce PD a konstrukce upravené na postavy plné v pase (M 1:5)

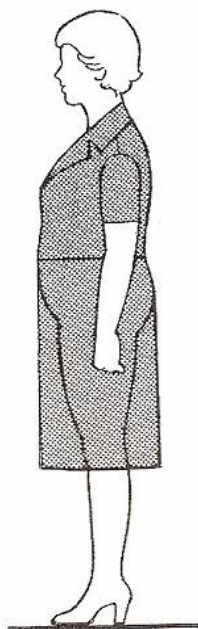

obr. 31 Grafické porovnání základní konstrukce PD a konstrukce upravené na postavy plné v pase

9.2.6 Vyhodnocení grafického porovnání střihů kalhot

Z grafického porovnání je patrné, že základní konstrukce kalhot je na postavy plné v pase zcela nedostatečná. PD základní konstrukce kalhot (modrý střih) je užší než PD u střihu upraveného. Dále na PD základního střihu chybí zvýšení pasové linie, které u upraveného střihu řeší vystouplost břicha a zohledňuje jeho tvar. U základního střihu je zcela přebytečný pasový zášev, kvůli kterému vzniká na boční linii zcela neforemné tvarování. Dalším rozdílem je šířka nohavice, která je u upraveného střihu postupně zužovaná až k dolnímu okraji. ZD je až na šíři nohavice řešen obdobně jako základní střih.

9.3 Úprava konstrukce halenky na postavu plnou v pase

obr. 32 postava plná v pase- šaty [12]

Základní konstrukce:

Müller & Sohn, München 1997 (viz. příloha)

Úprava konstrukce: Konstrukce halenky na postavu plnou v pase se velmi odlišuje od základní konstrukce na normální postavu. Hlavním rozdílem je, že hlavním konstrukčním rozměrem je zde OP. Šířka předního dílu je měřena na pasové přímce a je zde použit vzorec $\frac{1}{4} op + 0,5 \div 1$. Dalším velkým rozdílem je odklon přední středové přímky. Úhel odklonu je dán přední šíří, vypočítané ze vzorce $\frac{1}{4} oh - 4 + (1,5 \div 2)$. Tento rozměr se nanáší od přední průramkové přímky po hrudní přímce směrem k přední středové. Vzniklý bod se spojí šíří PD na pasové přímce a tím vznikne odkloněná přední

středová přímka. Od pasové k dolní okrajové je tato přímka odkloněná o poloviční úhel. První přímka se narýsuje stejným způsobem jako u základní konstrukce, přímka je rovnoběžná s odkloněnou středovou přímkou. Dále se pokračuje dle základní konstrukce s malými odchylkami v některých vzorcích. První záševek upravíme o 2 cm dle obr. 33.

Pasové vybrání: Pasové vybrání se provádí na zadním dílu u zadní průrazkové přímky a dále na boční přímce. Dle návodu se změří kontrolní rozměr pro stanovení pasového vybrání ($\frac{1}{2} op + 5 \div 6 \text{ cm}$). Zbylá část na pasové přímce se přeměří a rozdělí do záševku na ZD a do bočního švu.

Sedové tvarování: Dle návodu naměříme kontrolní rozměr pro stanovení sedového tvarování ($\frac{1}{2} os + 3 \div 4 \text{ cm}$). Do zadní průramkové rozdělí vybrání 1 cm. Přesahující rozměr na sedové přímce +1 cm změřit a rozdělí do bočního švu. [12]

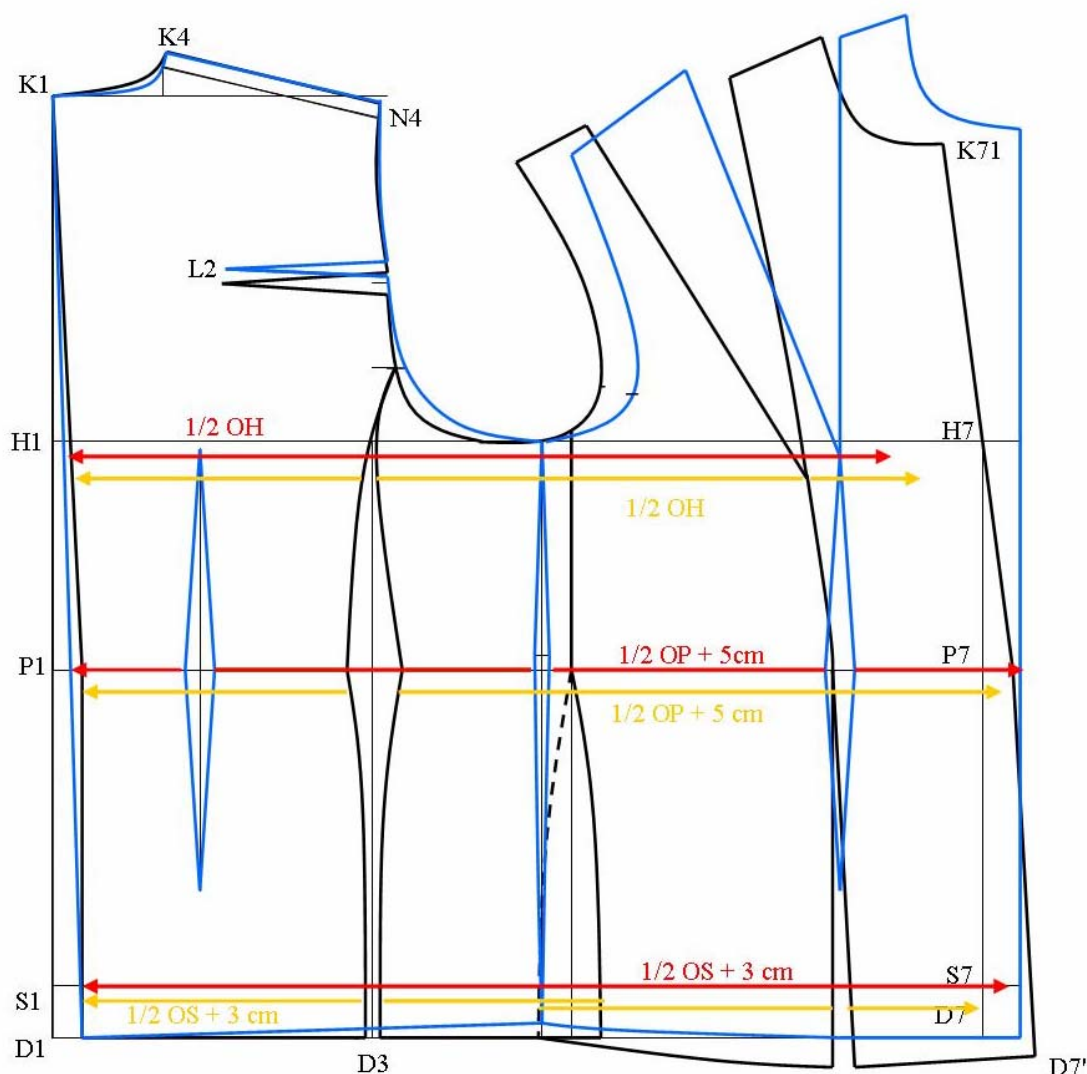
<p style="text-align: center;">Konstrukce dámské halenky Na postavu plnou v pase Literatura: Rundschau: Sammelband Schnittkonstruktionen für Damenbekleidung nach Müller & Sohn, München 1997</p>				
Hlavní rozměry: $vp = 160 \text{ cm}$, $oh = 112 \text{ cm}$, $op = 108 \text{ cm}$, $os = 120 \text{ cm}$,				
Pomocné rozměry:				
zhp	zadní hloubka podpaží	$1/10 oh + 10,5 =$	21,7 cm	
dz	délka zad	$1/4 vp - 1 =$	39 cm	
hs	hloubka sedu	$zhp + dz =$	60,7 cm	
Do	délka oděvu		64 cm	
špk	šířka průkrčníku	$1/10 z 1/2 oh + 2 =$	7,6 cm	
dps II	délka od boč. krč. bodu k prsu	$1/4 oh + 3 \text{ až } 5 =$	30,9 cm	
dps I	délka od boč. krč. bodu k prsu	získaný tělesný rozměr =	38,5 cm	
dpp II	délka od boč. krč. bodu k pasu	$dz + 4,5 =$	45,4 cm	
dpp I	délka od boč. krč. bodu k pasu	získaný tělesný rozměr =	53 cm	
šz	šířka zad	$1/2 šz = 1/8 oh + 5,5 =$	20,5 cm	
šprů	šířka průramku	$1/8 oh - 1,5 = 12,5 \text{ cm} + 2 \div 3 =$	15,5 cm	
špdh	šířka přední na hrudní linii	$1/4 oh - 4 = 24 \text{ cm} + 1,5 \div 2 =$	26 cm	
špdp	šířka předního dílu na pasové linii	$1/4 op + 0,5 \div 1 =$	28 cm	
P.č.	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrol výpočet
ZADNÍ DÍL A PŘEDNÍ DÍL				
1.	zad.středová přímka a krční přímka	$1 \perp k$		
2.	zadní hloubka podpaží	K1H1	$zhp + (2 \text{ až } 3)$	23,7 cm
3.	délka zad	K1P1	dz	39,0 cm
4.	hloubka sedu	K1S1	$dz + zhp$	60,7 cm
5.	délka oděvu	$K1D1 = K1S1$	do	64 cm

6.	horizontální přímky	$h, p, s \perp 1$		
7.	tvarování zad. středové přímky	$S1S11 \Rightarrow H11, P11$	$k = 2$	2,0 cm
8.	vytvarovaná zad. středová přímka	$K1, H11, P11, S11$		
9.	šířka zad	$H11H3$	šz	20,5 cm
10.	šířka průramku	$H3H4$		15,5 cm
11.	přední šířka na hrudní linii	$H5H7$	špdh	26 cm
12.	Přední šířka na pasové linii	$P5P7$	špdp	28 cm
13.	umístění bodu prsní přímky	$H7H6$	$1/10 \text{ oh} + 1$	12,2 cm
14.	umístění bodu prsní přímky	$P7P6$	$1/10 \text{ oh} + 1$	12,2 cm
15.	umístění bodu udávající úhel přední střed. přímky	$H711$	$1/2H71H7$	
16.	vertikální přímky	$3, 5, \perp h$		
17.	vertikální přímka	7	Spojnice $P7''H7$	
18.	vertikální přímka	7'	Spojnice $H7''P7'$	
19.	vertikální přímka	$6 \parallel 7$		
20.	vertikální přímka	$6' \perp h$		
21.	vertikální přímka	$6'' \parallel 7'$		
22.	šířka průkrčníku	$K1K2$	špk	7,6cm
23.	výška průkrčníku	$K2K4 \perp k$	$k = 2$	2,0 cm
24.	sklon náramenice	$K3N3$	$k = 1 \text{ až } 1,5$	1,5 cm
25.	šířka náramenice	$K4N3 \Rightarrow K4N4$	$\text{šr} + 1 + 0,5$	15 cm
26.	montážní bod zadního dílu	$H3H31$	$1/4 [\text{zhp (konstr.)} - 1 \text{ až } 1,5]$	5 cm
27.	umístění montážního bodu předního dílu a rukávu	$H5H52$	$1/4 \text{ šprů (konstr.)}$	3,8 cm
28.		$H5N5$	$H3N3 - 2$	
29.	přední délka do pasu	$P6K6$	dpp II	45,4 cm
30.	délka k prsu	$K6H61$	dps II	30,9 cm
31.		$r1$	$r1 (H5; r = H5N5)$	
32.		$r2$	$r2(H61; r=H61K6)$	
33.	umístění průramk.hrotu př.náramenice (vzdálenost měřit po kružnici $r1$)	$N5N4'$	$1/20 \text{ oh}$	5,6cm
34.	průkrčníkový hrot před. náramenice náramenice PD	$r3$ $K61 \in r2 \cap r3$ $\Rightarrow N4'K61$	$r3$ ($N4'; r = K4N4 - 0,5$)	
35.	pomocná přímka	$N4'H51$		
36.	krční přímka před. d.	$K61 \perp 7 \Rightarrow k$ $K7 \in k \cap 7$		
37.	šířka průkrčníku	$K7K61'$	špk	7,6 cm
38.	pomocná přímka pro vykreslení průkrčníku	$K7H5$		
39.	hloubka průkrčníku	$K7K71$	$\text{špk} + (1,5 \text{ až } 2)$	9,1 cm
40.	bod pro vykreslení průkrčníku na pom.přímce	$K7K8$	$\text{špk} + (0,5)$	8,1 cm

P.č.	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrol výpočet
41.	umístění prsního vybrání	K61N6 - 2	K61'K6 + 2	
42.	prsní vybrání	N6H61=H61N6' ⇒ K61'N6'		
43.	kontrolní rozměr pro stanovení pasového tvarování	P7Px	½ op + (5až 6)	59,5 cm
44.	kontrolní rozměr pro stanovení desedového tvarování	S7Sx	1/2 os + (3 až 4)	64 cm
45.	pasové vybrání na zadní průramkové	P3P31 = P3'P31'	½ P11Px - 0 ÷ 1	
46.	posunutá přední přední průramková	H5H51	2÷3 cm	
47.	Vertikální přímka	5' ⊥ h		
48.	pasové zúžení v bočním kraji	P4P41 = P4'P41'	k = 0 ÷ 1	0 cm
49.	zvýšení pasové přímky	P5'P51' = P5'P51"	k = 0÷1	0 cm
50.	Pasové vybrání na zadní průramkové	P3 P31 = P3 P31'	Px	4 cm
51.	sedové rozšíření	S5'S51' = S5"S51"	1/2 S11Sx + 1	
52.	Sedové zúžení na zadní průramkové	S3S31= S3S31'	k = 1	1 cm
53.	lopatková přímka	H3L3 ⇒ 1	1/2 zhp-(1až1,5)	
54.	rozšíření zad	L3L31	k = 1	1,0 cm
55.	šířka vybrání v průramku	L31 L32 = L31 L32'	k = 1,5	1,5 cm
56.	nástřihová linie pro přemístění vybrání z průramku do náramenice	K4N2 ⇒ 2 2 ⊥ 1	k = 3 až 5	4,0 cm
57.	obrys zadního dílu	K1 K4 N4 L32' L2 L32 H32 P31' D31' D11 P11 K1		
58.	Obrys bočního dílku	H32 P31 D31 S51' P5' H5' H32		
59.	obrys předního dílu	D7' D6" P6 D6' D51" P5' H5' N4' N6 H61 N6' K61' K71 P7' D7'		

58

9.3.2 Grafické porovnání základního střihu halenky a střihu halenky upraveného na postavy plné v pase (M 1:5)

obr. 34 Grafické porovnání základního střihu halenky a střihu halenky upraveného na postavy plné v pase

9.3.3 Vyhodnocení grafického porovnání střihu halenky

Z grafického porovnání je patrné, že základní konstrukce halenky je na postavy plné v pase zcela nevhodná. Základní střih je na hrudní linii příliš volný ($\frac{1}{2} OH$), na pasové linii jeho šíře zase nedostačuje ($\frac{1}{2} OH + 5 \text{ cm}$). PD základního střihu není potřebně tvarován dle vystouplosti a tvaru břicha, nedostatečné je také tvarování na bočních liniích. U upravené konstrukce je odkloněná přední středová linie, čímž se přebytečná

volnost na hrudní linii kompenzuje ($\frac{1}{2} OH$). Na pasové linii je pasové vybrání řešené tak, že je celé umístěno na zadní průramkové, případně na boční linii. Tím se docílí toho, aby zadní díl byl správně tvarován a nikde neodstával, PD však dává dostatečnou volnost břišní vystouplosti ($\frac{1}{2} OP + 5 \text{ cm}$).

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo najít a utřídit všechny dostupné možnosti úprav střihů na korpulentní postavy, vytipovat skupinu oděvů a vytvořit k ní podrobný návod na její konstruování. Pro úpravy byla vybrána metodika Müller & Sohn.

Tato metodika byla vybrána z důvodu, že se ze všech metodik nejvíce zabývá úpravami konstrukcí na různé typy postav a to nejen korpulentních.

V praktické části jsou nejprve prezentovány různé typy úprav dle typu postav. Tyto úpravy jsou stručně popsány s vysvětlením hlavních rozdílů od základní konstrukce na standardizovanou postavu, dále jen (zákl. konstr. na stand. postavu). Úpravy na postavy plné v pase jsou rozpracovány podrobně, každá úprava je doplněna podrobným návodem, který je vytvořen podobným způsobem, jako jsou zpracovány návody používané na katedře oděvnictví. Nelze ovšem každý střih řešit pouze konstrukčním způsobem. Konstrukce sukně a kalhot na postavu plnou v pase musí být ještě následně upravena modelací. Návod k modelacím je vždy zpracován v textové podobě. Každá upravená střihová konstrukce je pak následně graficky porovnána se zákl. konstr. na stand. postavu. Každé grafické porovnání je doplněno vyhodnocení, které popisuje hlavní rozdíly a nedostatky neupravené konstrukce.

Hlavním nedostatkem neupravené konstrukce sukně a kalhot bylo nedostatečné tvarování a volnost v břišní oblasti. U upraveného střihu na postavy plné v pase, bylo toto tvarování vyřešeno vynecháním záševku, a dále také modelovou úpravou, která vychází z nastřižení střihu v předem definovaných nástřihových liniích a jeho rozevření o potřebné hodnoty. Důležité je také správné umístění pasové linie, u postav plných v pase bývá většinou příliš nízko, a proto je ji třeba též upravit modelací o požadovanou hodnotu. Největším nedostatkem neupraveného střihu halenky je přední středová linie. Šíře předního dílu u zákl. konst. na stand. postavu je počítána z obvodu hrudníku, tak vzniká přední středová linie, která je kolmá k hrudní linii, dochází tak přebytečné volnosti na hrudní linii. U střihu upraveného je tato šíře na pasové linii počítána z obvodu pasu a na hrudní linii z obvodu hrudníku. Tím vzniká odkloněná středová linie, která lépe popisuje tvar postavy plné v pase a tím kompenzuje přebytečnou volnost na hrudní linii viz . obr.33.

Důležitou roli hraje i rozložení pasového vybrání na upraveném střihu, které je soustředěno spíše do zadního dílu a bočního švu. Tím se docílí dobré padnutí zadního dílu a ponechá se potřebná volnost dílu přednímu.

Z těchto porovnání je zřejmé, že střihy na stand. postavu zcela nevyhovují korpulentním postavám. Korpulentní postavy vyžadují individuální řešení střihových konstrukcí, které bude přizpůsobeno jejich tělesným odchylkám. Právě tyto odchylky znemožňují korpulentním postavám vybrat si oděv z normálního velikostního sortimentu. Protože však neexistuje žádný velikostní sortiment korpulentních postav, který by pokrýval tuto skupinu obyvatel, není tento způsob úprav střihových konstrukcí vhodný pro oděvní průmysl. Hodí se však pro zakázkovou, či měřenkovou výrobu oděvů.

Z této práce vyplývá, že konstrukce na korpulentní postavy jsou natolik odlišné, že je na ně potřeba nahlížet zcela z jiného úhlu než na konstrukce na standardizované postavy, které spadají do určitého velikostního sortimentu. Důležitost těchto konstrukcí však stále stoupá, dle statistik je již 31% českých žen obézních¹ a toto číslo stále roste. Obezita je úzce spojena s korpulentností, a proto, když roste počet obézních žen, roste i potřeba těmto ženám nabídnout odpovídající oděv s odpovídajícím konstrukčním řešením.

Seznam použité literatury:

- [1] Zouharová, J. , Výroba oděvů I, Liberec 2002
- [2] dostupné na internetu k 5.5 2008 <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Skelett-Mensch-drawing.jpg>
- [3] Zatloukal.L., Konstrukce oděvů 1, Prostějov 2007
- [4] dostupné na internetu
https://skripta.ft.tul.cz/database/list_kat.cgi?kat=KOD&skr=59&pro=
- [5] Süsser A., Vypracování oděvního názvosloví terminologických pojmů v konstrukční přípravě výroby, Prostějov 2004
- [6] Rundschau Verlag Otto G. Königer GnbH & Co., Größentabellen für Damen-Oberbekleidung mit Mädchen-Größen,
- [7] Kolektiv KOD. Konstrukce základních druhů oděvů - Text ke cvičení. 1.vyd.Liberec:TUL 2003, ISBN 80-7083-687-3
- [8] Ing. Pavol Hamžík, Dušan Galusek, JuDr. Pavol Hanžík, Oděvní názvosloví, SNTL. Praha 1986
- [9] Damen-Rundschau 12/2001, Rundschau-Verlag 2001
- [10] Damen-Rundschau 7/2001, Rundschau-Verlag 2001
- [11] Damen-Rundschau 11/2001, Rundschau-Verlag 2001
- [12] Damen-Rundschau 1/2004, Rundschau-Verlag 2004

Seznam obrázků:

- obr. 1 Kostra člověka [2]*
- obr. 2 Svalová soustava [1]*
- obr. 3 Rozložení tukových vrstev v ženském těle [3]*
- obr. 4 Typy postav podle Sigauda [3]*
- obr. 5 Typy postav podle Manouvriera [3]*
- obr. 6 Typy postav podle Kretschmera*
- obr. 7 Popis typologie z hlediska rozložení a síly tukových vrstev podle Škerlje [4]*
- obr. 8 Struktura velikostního sortimentu DOB [6]*
- obr. 9 Převedení horizontálních a vertikálních čar povrchu těla do plochy [7]*
- obr. 10 Postava s vystouplým sedem-sukně [9]*
- obr. 11 Konstrukce sukně na postavu s vystouplým sedem [9]*
- obr. 12 Modelová úprava sukně na postavu s vystouplým sedem [9]*
- obr. 13 Postava s vystouplým sedem- kalhoty [10]*
- obr. 14 Konstrukce střihu kalhot na postavu s vystouplým sedem [10]*
- obr. 15 Modelová úprava kalhot na postavu s vystouplým sedem [10]*
- obr. 16 Postava s velkým poprsím [11]*
- obr. 17 Konstrukce střihu na postavu s velkým poprsím [11]*
- obr. 18 Modelace PD šatů na postavu s velkým poprsím [11]*
- obr. 19 Modelace PD halenky I. [11]*
- obr. 20 Modelace PD halenky II. [11]*
- obr. 21 Postava plná v pase- sukně [9]*
- obr. 22 Základní konstrukce sukně na postavu plnou v pase*
- obr. 23 Úprava PD sukně na postavu plnou v pase*
- obr. 24 Upravený střih sukně na postavu plnou v pase*
- obr. 25 Grafické porovnání střihu základní konstrukce sukně standardizovanou postavu a postavu plnou v pase*
- obr. 26 Postava plná v pase- kalhoty [9]*
- obr. 27 základní střih kalhot na postavu plnou v pase –PD*
- obr. 28 Konstrukce kalhot na postavu plnou v pase –ZD*
- obr. 29 Úprava PD kalhot na postavu plnou v pase*
- obr. 30 PD kalhot na postavu plnou v pase po modelační úpravě*

obr. 31 Grafické porovnání základní konstrukce PD a konstrukce upravené na postavy plné v pase

obr. 32 postava plná v pase- šaty [12]

obr. 33 Konstrukce halenky na postavu plnou v pase

obr. 34 Grafické porovnání základního střihu halenky a střihu halenky upraveného na postavy plné v pase

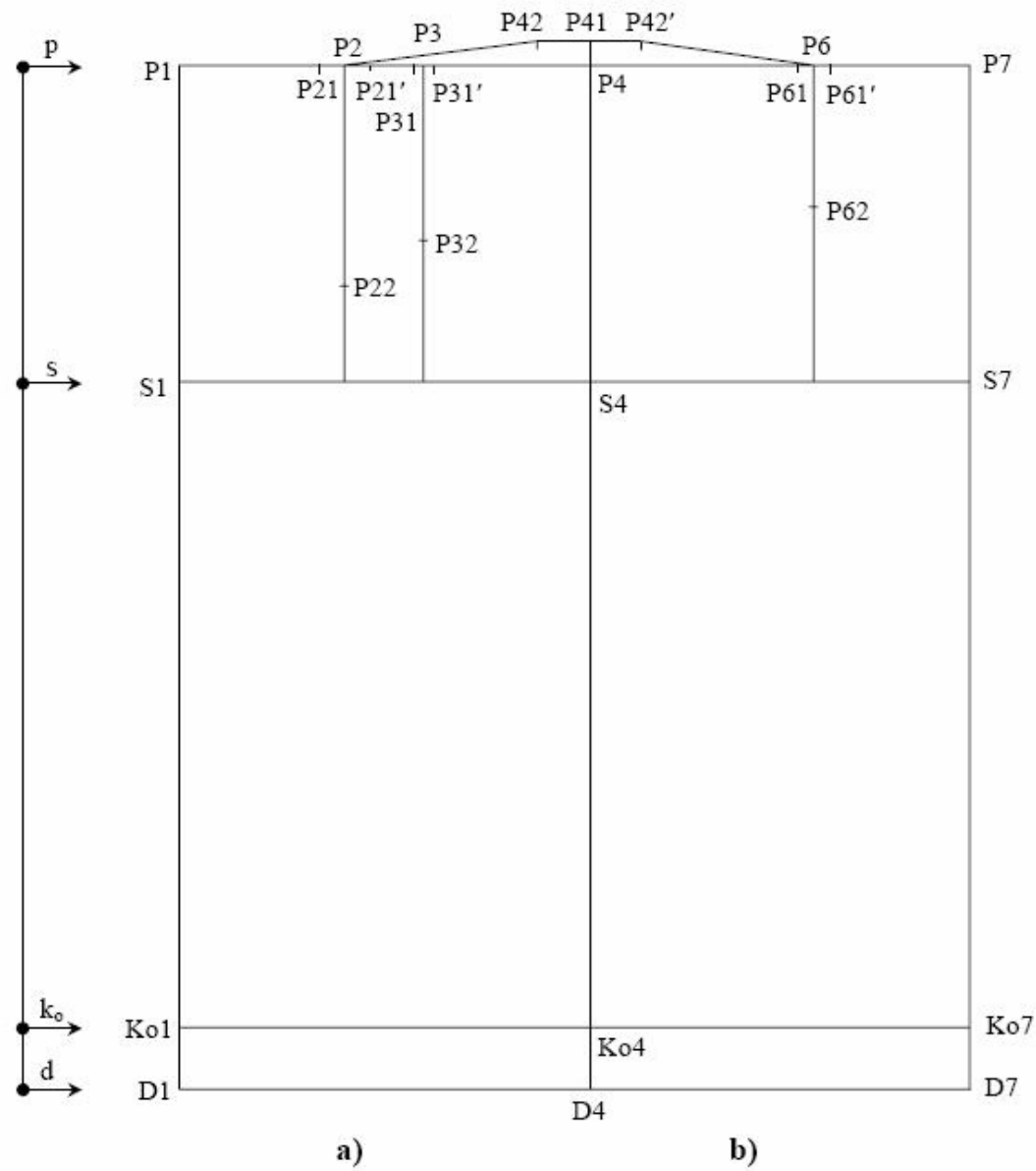
Příloha č.1

KONSTRUKCE DÁMSKÉ SUKNĚ NA POSTAVU PLNOU V PASE				
literatura: Rundschau				
Tělesné rozměry: $vp = 168\text{ cm}$, $op = 104\text{ cm}$, $os = 116\text{ cm}$ $bhs = 21\text{ cm}$, $do = 60\text{ cm}$				
P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
1.	zadní středová přímka	1		
2.	pasová přímka	$p \perp 1 \Rightarrow P1$		
3.	hloubka sedu	P1 S1	bhs	21 cm
4.	délka oděvu	P1 D1	do	60 cm
5.	šířka na sedové linii	S1 S7	$\frac{1}{2} os + 2-2,5\text{ cm}$	60 cm
6.	šířka ZD	S1 S4	$\frac{1}{2} S1 S7$	30 cm
7.	boční, přední středová př. konstrukční body	4, 7 $\perp s \Rightarrow P4, D4, P7, D7$		
8.	zvýšení pasové přímky	P4 P41	$1 \div 1,5$	1 cm
9.	celkové pasové vybrání	Rpk	$S1 S7 - (\frac{1}{2} op + 1)$	7 cm
10.	pasové vybrání na boční přímce	P411 P411' (P41 P411=P41 P411')	0,65 Rpk	4,5 cm
11.	umístění vybrání na ZD	P1 P2	$\frac{1}{5} S1 S7$	12 cm
12.	délka vybrání na ZD	P2 P22	$13 \div 15$	14 cm
13.	vybrání na ZD	P21 P21' (P21 P2= P2 P21')	0,35Rpk	2.5 cm
14.	umístění nástřihové linie na PD	P7 P6	$\frac{1}{3} S7 S4$	10 cm
15.	umístění hloubky nástřihové linie na PD	P6 P62	$\frac{1}{2} P1 S1$	10,5 cm
16.	boční obrysová čára	P42 S4 D4, P42' S4 D4		
17.	tvarování pas. linie ZD	P2 P42		
18.	tvarování pas. Linie PD	P6 P42'		

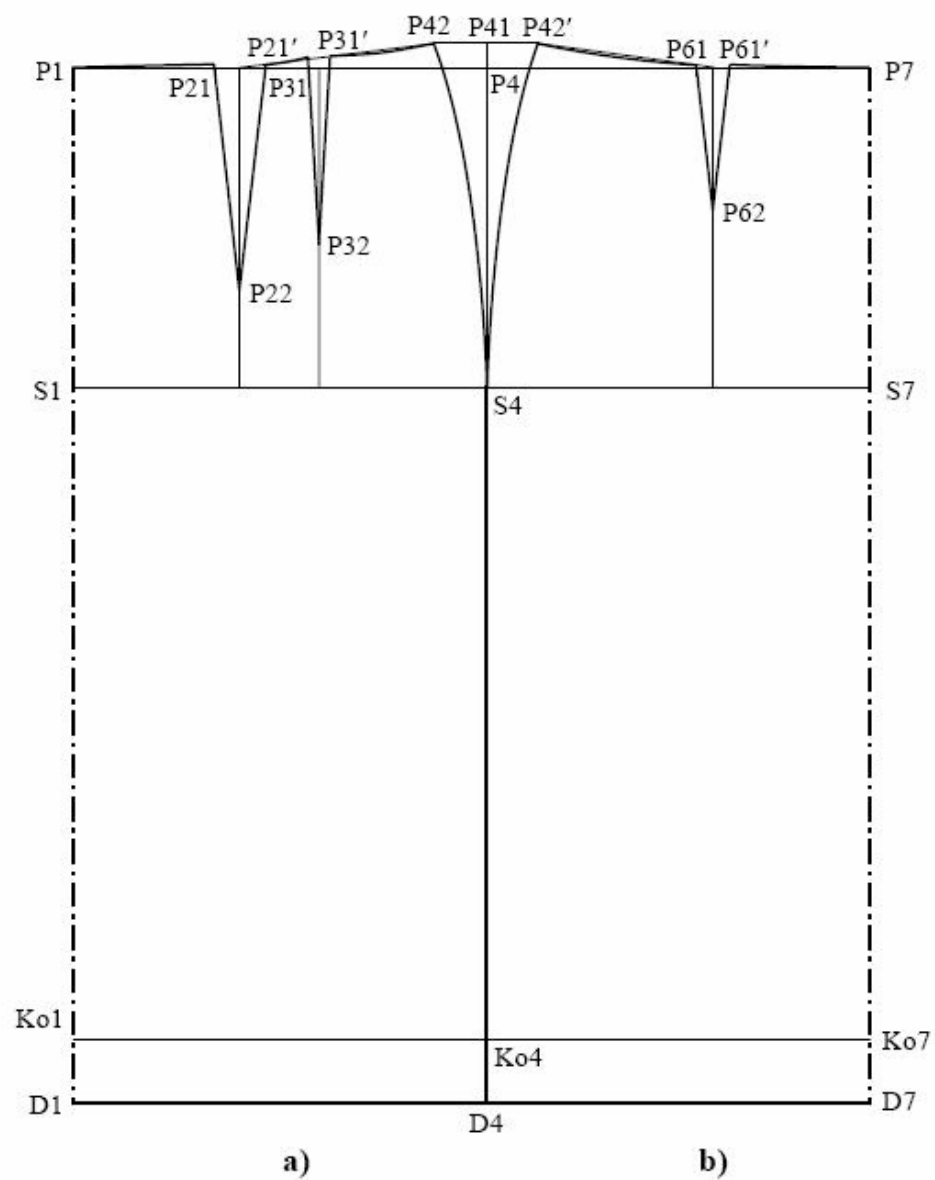
KONSTRUKCE DÁMSKÉ SUKNĚ NA POSTAVU PLNOU V PASE				
literatura: Dokumentace střihových konstrukcí v NVS, VÚO Prostějov, 1979				
Tělesné rozměry: $vp = 168\text{ cm}$, $op = 104\text{ cm}$, $os = 116\text{ cm}$ $bhs = 21\text{ cm}$, $do = 60\text{ cm}$				
P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
1.	zadní středová přímka	1		
2.	pasová přímka	$p \perp 1 \Rightarrow P1$		
3.	hloubka sedu	P1 S1	bhs	21 cm
4.	délka oděvu	P1 D1	do	60 cm
5.	Délka ke středu kolenní česky	P1Ko1	dko	
5.	šířka na sedové linii	S1 S7	$\frac{1}{2} os PV(1)$	59 cm
6.	šířka ZD	S1 S4	$0,25 os PV(1)$	30 cm
7.	boční, přední středová př. konstrukční body	4, 7 $\perp s \Rightarrow P4, D4, P7, D7$		
8.	zvýšení pasové přímky	P4 P41	$1 \div 2$	1 cm
9.	celkové pasové vybrání	Rpk	$S1 S7 - (\frac{1}{2} op + PV(1))$	7 cm
10.	pasové vybrání na boční přímce	P411 P411' (P41 P411=P41 P411')	0,5 Rpk	3,5cm
11.	umístění vybrání na ZD	P1 P2 P1 P3	0,6 S1 S4	18 cm
12.	Umístění vybrání PD	P7 P6	0,4 S4 S7	11,6cm
13.	Konstrukční přímky	2,3,6 $\perp p$		
14.	Tvarování pasové linie	P42 P2, P42' P6		
15.	Vybrání na zadním díle	P21 P21' (P21 P2 = P2 P21')		
16.	Vybrání na předním díle	P61 P61' (P61 P6 = P6 P61')		
12.	délka vybrání na ZD	P2 P22	$13 \div 15$	14 cm
15.	délka vybrání na PD	P6 P62	$7 \div 10$	10 cm
16.	boční obrysová čára	P42 S4 D4, P42' S4 D4		
17.	tvarování pas. linie ZD	P2 P42		
18.	tvarování pas. Linie PD	P6 P42'		

Konstrukční síť sukně (M 1:5)

Příloha č.1

Konstrukce dámské sukně (M 1:5)

- a) Zadní díl
- b) Přední díl

KONSTRUKCE DÁMSKÝCH KALHOT NA POSTAVU PLNOU V PASE

literatura: Rundschau

Tělesné rozměry: $vp = 168\text{ cm}$, $op = 104\text{ cm}$, $os = 116\text{ cm}$
 $bhs = 28\text{ cm}$, $bdk = 105\text{ cm}$, $dšk = 24\text{ cm}$, $kd = 77\text{ cm}$

kontrolní rozměry: Přední délka kalhot = 106 cm

Zadní délka kalhot = 104 cm

Rozdíl těchto délek se musí zanést do modelace.

P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
PŘEDNÍ DÍL				
1.	boční přímka	4		
2.	pasová přímka	$p \perp 4 \Rightarrow P4$		
3.	rozkroková přímka	P4 R4	bhs	28 cm
4.	přímka délky	P4 D4	bdk	105 cm
5.	kolenní přímka	D4 Ko4	$\frac{1}{2} kd + \frac{1}{10} kd$	42,35 cm
6.	výška sedu	R4 S4	$(\frac{1}{10} \cdot \frac{1}{2} os) + 3$	8,8 cm
7.	snížení pasové linie	P4 P41 $\Rightarrow p'$	$k = 1$	1,0 cm
8.	sedová, rozkroková, kolenní a dolní přímka	s, r, ko, d $\perp 4$		
9.	šířka sedu PD	S4 S7	$\frac{1}{4} os + 1$	30 cm
10.	přední středová přímka	$7 \perp s$ v bodě S7 $\Rightarrow P7$, R7		
11.	šířka sedového výkroje PD	S7 S8	$(\frac{1}{10} \cdot \frac{1}{2} os) + 2$	7,8 cm
12.		S4 S6	$\frac{1}{2} S4 S8$	cm
13.	přední přehybová přímka	$6 \perp s$ v bodě S6 $\Rightarrow P6$, Ko6, D6		
14.	šířka dolního kraje	D6 D8 = D6 D41	$0,5dšk - 1$	11,0 cm
15.	šířka v koleni	Ko6 Ko8 = Ko6 Ko41	$0,5dšk + 1$	13,0 cm
16.		R8	$S8 Ko8 \cap r \Rightarrow R8$	
17.		S71	$S7 S71 = 0,5$ až 1	0,5 cm
18.		P71	$P7 P71 = 1$ až 1,5	1,0 cm
19.	odklon přední středové přímky	$P71 S71 \Rightarrow 7'$		
20.		R7 S72	$R7 S72 = R7 R8$	
21.	pomoc. čáry pro tvarování sed. výkroje	S72 S73	v bodě S72 $\perp \Rightarrow S73$	
22.		R7 R71	$\frac{1}{2} R7 R8$	
23.		R7 R72	$\frac{1}{2} R7 S72$	
24.	pasová šíře PD	P71 P42	$\frac{1}{4} op + 0,5$	27,5 cm
25.	body pro tvarování pasové linie	P43	v bodě P42 $\perp p' \Rightarrow$ P43	
26.			v bodě P72 $\perp k$ 7' do $\frac{1}{2} P71 P6$	

KONSTRUKCE DÁMSKÝCH KALHOT

literatura: Rundschau

Tělesné rozměry: $vp = 168\text{ cm}$, $op = 104\text{ cm}$, $os = 116\text{ cm}$
 $bhs = 28\text{ cm}$, $bdk = 105\text{ cm}$, $dšk = 24\text{ cm}$, $kd = 77\text{ cm}$

P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
PŘEDNÍ DÍL				
1.	boční přímka	4		
2.	pasová přímka	$p \perp 4 \Rightarrow P4$		
3.	rozkroková přímka	P4 R4	bhs	28 cm
4.	přímka délky	P4 D4	bdk	105 cm
5.	kolenní přímka	D4 Ko4	$\frac{1}{2} kd + \frac{1}{10} kd$	42,35 cm
6.	výška sedu	R4 S4	$(\frac{1}{10} \cdot \frac{1}{2} os) + 3$	8,8 cm
7.	snížení pasové linie	P4 P41 $\Rightarrow p'$	$k = 1$	1,0 cm
8.	sedová, rozkroková, kolenní a dolní přímka	s, r, ko, d $\perp 4$		
9.	šířka sedu PD	S4 S7	$\frac{1}{4} os - 1$	28 cm
10.	přední středová přímka	$7 \perp s$ v bodě S7 $\Rightarrow P7$, R7		
11.	šířka sedového výkroje PD	S7 S8	$(\frac{1}{10} \cdot \frac{1}{2} os) + (1 \text{ až } 2)$	7,8 cm
12.		S4 S6	$\frac{1}{2} S4 S8$	17,9 cm
13.	přední přehybová přímka	$6 \perp s$ v bodě S6 $\Rightarrow P6$, Ko6, D6		
14.	šířka dolního kraje	D6 D8 = D6 D41	$0,5dšk - 1$	11,0 cm
15.	šířka v koleni	Ko6 Ko8 = Ko6 Ko41	$0,5dšk - 1$	11,0 cm
16.		R8	$S8 Ko8 \cap r \Rightarrow R8$	
17.		S71	$S7 S71 = 0,5$ až 1	0,5 cm
18.		P71	$P7 P71 = 1$ až 1,5	1,0 cm
19.	odklon přední středové přímky	$P71 S71 \Rightarrow 7'$		
20.		R7 S72	$R7 S72 = R7 R8$	
21.	pomoc. čáry pro tvarování sed. výkroje	S72 S73	v bodě S72 $\perp \Rightarrow S73$	
22.		R7 R71	$\frac{1}{2} R7 R8$	
23.		R7 R72	$\frac{1}{2} R7 S72$	
24.	pasová šíře PD	P71 P42	$\frac{1}{4} op + (1,5 \text{ až } 2,5) + 0,5$	29 cm
25.	body pro tvarování pasové linie	P43	v bodě P42 $\perp p' \Rightarrow$ P43	
26.			v bodě P72 $\perp k$ 7' do $\frac{1}{2} P71 P6$	
27.	délka pas. vybrání	P6 P61	$k = 9,5$	9,5 cm
28.	pasové vybrání	P6 P62 = P6 P62'	$k = 1$	1,0 cm

Příloha č.2

P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
ZADNÍ DÍL				
Výchozí konstrukční síť jako u předního dílu, přímka 4 = 4, 6 = 2, 7 = 1				
29.	sklon ZD	R4 R41	$k = 3 \text{ až } 4 \text{ cm}$	4,0 cm
30.	posunutí zad. středu	S2 S21	$k = 1 \text{ až } 2 \text{ cm}$	1,0 cm
31.	umístění začátku sed. přímky	S21 S11	$S21 \text{ S11} = \frac{1}{4} \text{ šzd}$ $\text{šzd} = (\frac{1}{4} \text{ os} + 1)$	7,5 cm
32.	pomoc. přímka pro sedovou šířku ZD	R41 S11		
33.	odklon zadní středové přímky		v bodě S11 \perp na R41 S11 \Rightarrow P11	
34.	sedová šířka ZD		$S12 \text{ S4}' = \frac{1}{4} \text{ os} + 1$ $S12 \text{ S4}' \cap s \Rightarrow \text{S4}'$	
35.		$\text{S4}' \text{ S21} = \text{S21 S8}'$		
36.	šířka dolního kraje	$\text{D2 D41}' = \text{D2 D8}'$	$0,5\text{dšk} + 1$	15,0 cm
37.	šířka v koleni	$\text{Ko2 Ko41}' = \text{Ko2 Ko8}'$	$0,5\text{dšk} + 1$	13,0 cm
38.		R81	$\text{S8}' \text{ Ko8}' \cap r \Rightarrow \text{R81}$	
39.		$\text{Ko8}' \text{ R8}'$	$\text{Ko8 R8} - 0,5 \text{ až } 1$	0,75 cm
40.		$\text{Ko41}' \text{ S4}'$	spojit a prodloužit k $p' \Rightarrow \text{P41}'$	
41.		Ko2 P12	$\text{Ko2 P12} = \text{Ko2 P41}'$	
42.	odkloněná pasová př.		$\text{P12 P41}'$	
43.	zúžení na pasové př.	P12 P13	$k = 1$	1,0 cm
44.	šířka pasové linie	$\text{P13 P43}'$	$k (\text{P13}; \text{P13 P43}')$ $\text{P13 P43}' = \frac{1}{4} \text{ op} + 2 + 0,5$ $k \cap p \Rightarrow \text{P43}'$	29,5 cm
45.	umístění pas. vybrání	$\text{P3 P43}' = \text{P3 P13}$		
46.	délka pas. vybrání	P31	13 až 15 cm	14,0 cm
47.	pasové vybrání	$\text{P3 P32} = \text{P3 P32}'$	$k = 1$	1 cm
48.	sedová linie	$\text{P13, S11, R8}'$		
49.	kroková obrysová čára	$\text{R8}', \text{Ko8}', \text{D8}'$		
50.	boční obrysová čára	$\text{P43}', \text{S4}', \text{Ko41}', \text{D41}'$		

P.č	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrolní Výpočet
ZADNÍ DÍL				
Výchozí konstrukční síť jako u předního dílu, přímka 4 = 4, 6 = 2, 7 = 1				
29.	sklon ZD	R4 R41	$k = 3 \text{ až } 4 \text{ cm}$	4,0 cm
30.	posunutí zad. středu	S2 S21	$k = 1 \text{ až } 2 \text{ cm}$	1,0 cm
31.	umístění začátku sed. přímky	S21 S11	$S21 \text{ S11} = \frac{1}{4} \text{ šzd}$ $\text{šzd} = (\frac{1}{4} \text{ os} + 1)$	7,5 cm
32.	pomoc. přímka pro sedovou šířku ZD	R41 S11		
33.	odklon zadní středové přímky		v bodě S11 \perp na R41 S11 \Rightarrow P11	
34.	sedová šířka ZD		$S12 \text{ S4}' = \frac{1}{4} \text{ os} + 1$ $S12 \text{ S4}' \cap s \Rightarrow \text{S4}'$	
35.		$\text{S4}' \text{ S21} = \text{S21 S8}'$		
36.	šířka dolního kraje	$\text{D2 D41}' = \text{D2 D8}'$	$0,5\text{dšk} + 1$	13,0 cm
37.	šířka v koleni	$\text{Ko2 Ko41}' = \text{Ko2 Ko8}'$	$0,5\text{dšk} + 1$	13,0 cm
38.		R81	$\text{S8}' \text{ Ko8}' \cap r \Rightarrow \text{R81}$	
39.		$\text{Ko8}' \text{ R8}'$	$\text{Ko8 R8} - 0,5 \text{ až } 1$	0,75 cm
40.		$\text{Ko41}' \text{ S4}'$	spojit a prodloužit k $p' \Rightarrow \text{P41}'$	
41.		Ko2 P12	$\text{Ko2 P12} = \text{Ko2 P41}'$	
42.	odkloněná pasová př.		$\text{P12 P41}'$	
43.	zúžení na pasové př.	P12 P13	$k = 1$	1,0 cm
44.	šířka pasové linie	$\text{P13 P43}'$	$k (\text{P13}; \text{P13 P43}')$ $\text{P13 P43}' = \frac{1}{4} \text{ op} + 3 + 0,5$ $k \cap p \Rightarrow \text{P43}'$	29,5 cm
45.	umístění pas. vybrání	$\text{P3 P43}' = \text{P3 P13}$		
46.	délka pas. vybrání	P31	13 až 15 cm	14,0 cm
47.	pasové vybrání	$\text{P3 P32} = \text{P3 P32}'$	$k = 1,5$	1,5 cm
48.	sedová linie	$\text{P13, S11, R8}'$		
49.	kroková obrysová čára	$\text{R8}', \text{Ko8}', \text{D8}'$		
50.	boční obrysová čára	$\text{P43}', \text{S4}', \text{Ko41}', \text{D41}'$		

Vysvětlivky:

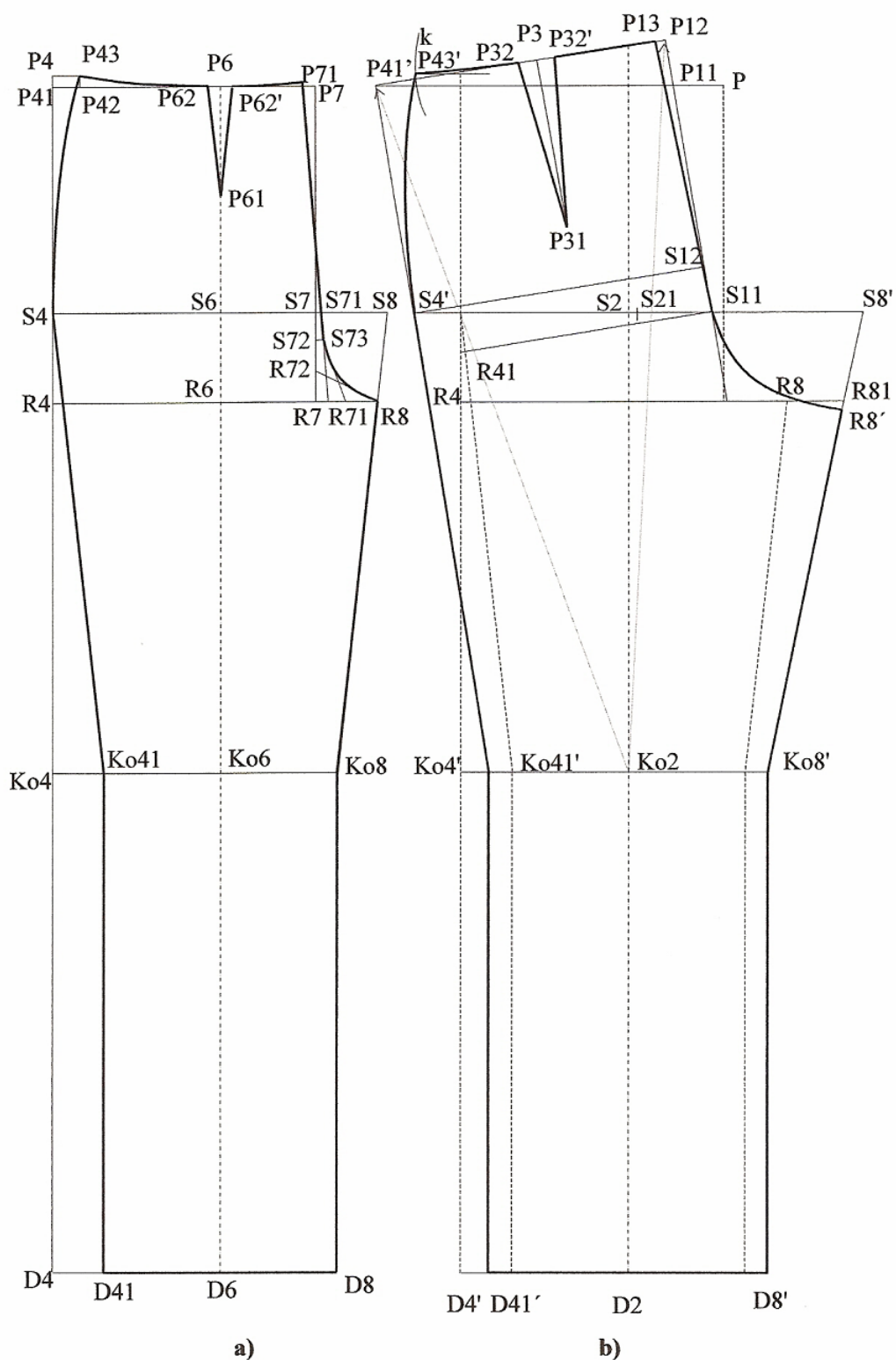
PDpřední díl

ZDzadní díl

kdkroková délka

a) přední díl
b) zadní díl

Konstrukční síť dámských kalhot – Muller (M 1:5)

- c) přední díl
- d) zadní díl

Příloha č.3

KONSTRUKCE DÁMSKÉ HALENKY

Literatura: **Rundschau**: Sammelband Schnittkonstruktionen für Damenbekleidung nach Müller & Sohn, München 1997

Hlavní rozměry: $vp = 160\text{ cm}$, $oh = 112\text{ cm}$, $op = 108\text{ cm}$, $os = 120\text{ cm}$,

Pomocné rozměry:

zhp	zadní hloubka podpaží	$1/10\text{ oh} + 10,5 = 21,7\text{ cm}$
dz	délka zad	$1/4\text{ vp} - 1 = 39\text{ cm}$
hs	hloubka sedu	$zhp + dz = 60,7\text{ cm}$
Do	délka oděvu	64 cm
špk	šířka průkrčníku	$1/10\text{ z } 1/2\text{ oh} + 2 = 7,6\text{ cm}$
dps II	délka od boč. krč. bodu k prsu	$1/4\text{ oh} + 3\text{ až } 5 = 30,9\text{ cm}$
dps I	délka od boč. krč. bodu k prsu	získaný tělesný rozměr = 38,5 cm
dpp II	délka od boč. krč. bodu k pasu	$dz + 4,5 = 45,4\text{ cm}$
dpp I	délka od boč. krč. bodu k pasu	získaný tělesný rozměr = 53 cm
šz	šířka zad	$1/2\text{ šz} = 1/8\text{ oh} + 5,5 = 20,5\text{ cm}$
šprů	šířka průramku	$1/8\text{ oh} - 1,5 = 12,5\text{ cm} + 2 \div 3 = 15,5\text{ cm}$
špd	šířka přední na hrudní linii	$1/4\text{ oh} - 4 = 24\text{ cm} + 1,5 \div 2 = 26\text{ cm}$

P.č.	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrol výpočet
ZADNÍ DÍL A PŘEDNÍ DÍL				
1.	zad.středová přímka a krční přímka	$1 \perp k$		
2.	zadní hloubka podpaží	K1H1	$zhp + (2\text{ až } 3)$	23,7 cm
3.	délka zad	K1P1	dz	39,0 cm
4.	hloubka sedu	K1S1	$dz + zhp$	60,7 cm
5.	délka oděvu	K1D1 = K1S1	do	64 cm
6.	horizontální přímky	$h, p, s \perp 1$		
7.	tvarování zad. středové přímky	S1S11 \Rightarrow H11, P11	$k = 2$	2,0 cm
8.	vytváraná zad. středová přímka	K1, H11, P11, S11		
9.	šířka zad	H11H3	$\text{šz} + (1,5\text{ až } 2)$	20,5 cm
10.	šířka průramku na zad. dílu	H3H4	$2/3 [(\text{šprů} + (2,5\text{ až } 3,5))]$	13,3 cm
11.	libovolně velký meziprostor	H4H4'	k	5,0 cm
12.	šířka průramku na před. dílu	H4'H5	$1/3 [\text{šprů} + (2,5\text{ až } 3,5)]$	7,1 cm
13.	přední šířka	H5H7	$\text{špd} + (1,5\text{ až } 2)$	26 cm
14.	kontrolní rozměr	H11H4 + H4'H7	$1/2\text{ oh} + (5,5\text{ až } 7,5)$	61,5 cm
15.	umístění bodu prsní přímky	H7H6	$1/10\text{ oh} + 1$	13,2 cm
16.	vertikální přímky	3, 4, 4', 5, 6, 7 \perp h		
17.	šířka průkrčníku	K1K2	špk	7,6 cm
18.	výška průkrčníku	K2K4 \perp k	$k = 2$	2,0 cm
19.	sklon náramenice	K3N3	$k = 1\text{ až } 1,5$	1,5 cm
20.	šířka náramenice	K4N3 \Rightarrow K4N4	$\text{šr} + 1 + 0,5$	15 cm

Konstrukce dámské halenky

Na postavu plnou v pase

Literatura: **Rundschau**: Sammelband Schnittkonstruktionen für Damenbekleidung nach Müller & Sohn, München 1997

Hlavní rozměry: $vp = 160\text{ cm}$, $oh = 112\text{ cm}$, $op = 108\text{ cm}$, $os = 120\text{ cm}$,

Pomocné rozměry:

zhp	zadní hloubka podpaží	$1/10\text{ oh} + 10,5 = 21,7\text{ cm}$
dz	délka zad	$1/4\text{ vp} - 1 = 39\text{ cm}$
hs	hloubka sedu	$zhp + dz = 60,7\text{ cm}$
Do	délka oděvu	64 cm
špk	šířka průkrčníku	$1/10\text{ z } 1/2\text{ oh} + 2 = 7,6\text{ cm}$
dps II	délka od boč. krč. bodu k prsu	$1/4\text{ oh} + 3\text{ až } 5 = 30,9\text{ cm}$
dps I	délka od boč. krč. bodu k prsu	získaný tělesný rozměr = 38,5 cm
dpp II	délka od boč. krč. bodu k pasu	$dz + 4,5 = 45,4\text{ cm}$
dpp I	délka od boč. krč. bodu k pasu	získaný tělesný rozměr = 53 cm
šz	šířka zad	$1/2\text{ šz} = 1/8\text{ oh} + 5,5 = 20,5\text{ cm}$
šprů	šířka průramku	$1/8\text{ oh} - 1,5 = 12,5\text{ cm} + 2 \div 3 = 15,5\text{ cm}$
špdh	šířka přední na hrudní linii	$1/4\text{ oh} - 4 = 24\text{ cm} + 1,5 \div 2 = 26\text{ cm}$
špdp	šířka předního dílu na pasové linii	$1/4\text{ op} + 0,5 \div 1 = 28\text{ cm}$

P.č.	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrol výpočet
ZADNÍ DÍL A PŘEDNÍ DÍL				
1.	zad.středová přímka a krční přímka	$1 \perp k$		
2.	zadní hloubka podpaží	K1H1	$zhp + (2\text{ až } 3)$	23,7 cm
3.	délka zad	K1P1	dz	39,0 cm
4.	hloubka sedu	K1S1	$dz + zhp$	60,7 cm
5.	délka oděvu	K1D1 = K1S1	do	64 cm

Příloha č. 3

P.č.	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrol výpočet
21.	montážní bod	H3H31	1/4 [zhp (konstr.) -1 až 1,5]	5 cm
22.	montážní bod rukávu na zad. dílu	H31H32	$k = 1,3$	1,3 cm
23.	přenesení rozměru na před. díl	H5H51	H3H31	
24.	umístění montážního bodu předního dílu a rukávu	H5H52	1/4 šprů(konstr.)	3,8 cm
25.		H5N5	H3N3 – 1 až 1,5	
26.	přední délka do pasu	P6K6	dpp II	45,4 cm
27.	délka k prsu	K6H61	dps II	31,3 cm
28.		r1	r1 (H5; r = H5N5)	
29.		r2	r2(H61; r=H61K6)	
30.	umístění průramk.hrotu př.náramenice (vzdálenost měřit po kružnici r1)	N5N4'	1/20 oh - 1 až 2	4,6cm
31.	průkrčníkový hrot před. náramenice náramenice PD	r3 K61 ∈ r2 ∩ r3 ⇒ N4'K61	r3 (N4'; r = K4N4 – 0,5)	
32.	pomocná přímka	N4'H51		
33.	krční přímka před. d.	K6 1 ⊥ 7 ⇒ k K7 ∈ k ∩ 7		
34.	šířka průkrčníku	K7K61'	špk + 0,3	7,6 cm
35.	pomocná přímka pro vykreslení průkrčníku	K7H5		
36.	hloubka průkrčníku	K7K71	špk + (1 až 1,5)	8,6 cm
37.	bod pro vykreslení průkrčníku na pom.přímce	K7K8	špk + (0,5)	8,1 cm
38.	umístění prsního vybrání	K61N6	K61'K6	
39.	prsní vybrání	N6H61=H61N6' ⇒ K61'N6'		
40.	kontrolní rozměr	P5P71	1/4 op	27 cm
41.	kontrolní rozměr pro stanovení pasového tvarování (do rozměru nezahrnovat mezeru P4P4')	P71Px	1/2 op + (5 až 10)	54,0 cm + 5 až 10
42.	kontrolní rozměr pro stanovení sedového tvarování (do rozměru nezahrnovat mezeru S4S4')	S7Sx	1/2 os + (3 až 5)	60,0 cm + 3 až 5
43.	pasové zúžení v bočním kraji	P4P41 = P4'P41'	$k = 1$	1,0 cm
44.	zvýšení pasové přímky	P41P42 = P41'P42'	$k = 1$	1,0 cm
45.	sedové rozšíření	S4S41 = S4'S41'	1/2 S11Sx	
46.	umístění pasového vybrání na ZD	P11P2	1/3 šz + 2	8,8 cm
47.	šířka pasového vybrání	P2P21 = P2 P21'	1/2 (P11Px – 2) 2= (2x 1)	
48.	délka vybrání pod, nad pas. linií ZD	P2S2 = P2H2	$k = 14$ až 16	15,0cm

6.	horizontální přímky	h, p, s ⊥ 1		
7.	tvarování zad. středové přímky	S1S11 ⇒ H11,P11	$k = 2$	2,0 cm
8.	vytvarovaná zad. středová přímka	K1,H11,P11,S11		
9.	šířka zad	H11H3	šz	20,5 cm
10.	šířka průramku	H3H4		15,5 cm
11.	přední šířka na hrudní linii	H5H7	špdh	26 cm
12.	Přední šířka na pasové linii	P5P7	šdpd	28 cm
13.	umístění bodu prsní přímky	H7H6	1/10 oh + 1	12,2 cm
14.	umístění bodu prsní přímky	P7P6	1/10 oh + 1	12,2 cm
15.	umístění bodu udávající úhel přední střed. přímky	H711	1/2H71H7	
16.	vertikální přímky	3, 5, ⊥ h		
17.	vertikální přímka	7	Spojnice P7'H7	
18.	vertikální přímka	7'	Spojnice H7''P7'	
19.	vertikální přímka	6 ∥ 7		
20.	vertikální přímka	6' ⊥ h		
21.	vertikální přímka	6'' ∥ 7'		
22.	šířka průkrčníku	K1K2	špk	7,6cm
23.	výška průkrčníku	K2K4 ⊥ k	$k = 2$	2,0 cm
24.	sklon náramenice	K3N3	$k = 1$ až 1,5	1,5 cm
25.	šířka náramenice	K4N3 ⇒ K4N4	šr + 1 + 0,5	15 cm
26.	montážní bod zadního dílu	H3H31	1/4 [zhp (konstr.) -1 až 1,5]	5 cm
27.	umístění montážního bodu předního dílu a rukávu	H5H52	1/4 šprů(konstr.)	3,8 cm
28.		H5N5	H3N3 – 2	
29.	přední délka do pasu	P6K6	dpp II	45,4 cm
30.	délka k prsu	K6H61	dps II	30,9 cm
31.		r1	r1 (H5; r = H5N5)	
32.		r2	r2(H61; r=H61K6)	
33.	umístění průramk.hrotu př.náramenice (vzdálenost měřit po kružnici r1)	N5N4'	1/20 oh	5,6cm
34.	průkrčníkový hrot před. náramenice náramenice PD	r3 K61 ∈ r2 ∩ r3 ⇒ N4'K61	r3 (N4'; r = K4N4 – 0,5)	
35.	pomocná přímka	N4'H51		
36.	krční přímka před. d.	K6 1 ⊥ 7 ⇒ k K7 ∈ k ∩ 7		
37.	šířka průkrčníku	K7K61'	špk	7,6 cm
38.	pomocná přímka pro vykreslení průkrčníku	K7H5		
39.	hloubka průkrčníku	K7K71	špk + (1,5 až 2)	9,1 cm
40.	bod pro vykreslení průkrčníku na pom.přímce	K7K8	špk + (0,5)	8,1 cm

Příloha č. 3

P.č.	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrol výpočet
49.	osa pasového vybrání	S2H2 S11K1		
50.	šířka vybrání na před. d.	P6P61 = P6P61'	1/2 P71P7	
51.	délka vybrání pod pasovou linií PD	P6S6 = P6H62	k = 14 až 16	15,0cm
52.	délka vybrání nad pasovou linií PD	P6H61		
53.	lopatková přímka	H3L3 \Rightarrow 1	1/2 zhp-(1až1,5)	
54.	rozšíření zad	L3L31	k = 1	1,0 cm
55.	šířka vybrání v průramku	L31 L32 = L31 L32'	k = 0,5 až 1	0,5 cm
56.	nástřihová linie pro přemístění vybrání z průramku do náramenice	K4N2 \Rightarrow 2 2 \perp 1	k = 3 až 5	4,0 cm
57.	obrys zadního dílu	K1 K4 N4 L32' L2 L32 H32 H4 P42 S41 S11 P11 H11 K1		
58.	pasové vybrání zadního dílu	H2 P21 S2 P21' H2		
59.	obrys předního dílu	S7 K71 K8 K61' N6' H61 N6 N4' H51 H4' P42' S41' S7		
60.	pasové vybrání předního dílu	H62 P61 S6 P61' H62		

P.č.	Rozměr	Konstrukční úsečka	Vzorec	Kontrol výpočet
41.	umístění prsního vybrání	K61N6 - 2	K61' K6 + 2	
42.	prsní vybrání	N6H61=H61N6' \Rightarrow K61' N6'		
43.	kontrolní rozměr pro stanovení pasového tvarování	P7Px	1/2 op + (5až 6)	59,5 cm
44.	kontrolní rozměr pro stanovení desedového tvarování	S7Sx	1/2 os + (3 až 4)	64 cm
45.	pasové vybrání na zadní průramkové	P3P31 = P3'P31'	1/2 P11Px - 0 \div 1	
46.	posunutá přední přední průramková	H5H51	2 \div 3 cm	
47.	Vertikální přímka	5' \perp h		
48.	pasové zúžení v bočním kraji	P4P41 = P4'P41'	k=0 \div 1	0 cm
49.	zvýšení pasové přímky	P5'P51' = P5'P51"	k = 1	1,0 cm
50.	sedové rozšíření	S5'S51' = S5"S51"	1/2 S11Sx +1	
51.	Sedové zúžení na zadní průramkové	S3S31= S3S31'	k=1	1 cm
52.	lopatková přímka	H3L3 \Rightarrow 1	1/2 zhp-(1až1,5)	
53.	rozšíření zad	L3L31	k = 1	1,0 cm
54.	šířka vybrání v průramku	L31 L32 = L31 L32'	k = 1,5	1,5 cm
55.	nástřihová linie pro přemístění vybrání z průramku do náramenice	K4N2 \Rightarrow 2 2 \perp 1	k = 3 až 5	4,0 cm
56.	obrys zadního dílu	K1 K4 N4 L32' L2 L32 H32 P31' D31' D11 P11 K1		
57.	Obrys bočního dílu	H32 P31 D31 S51' P5' H5' H32		
58.	obrys předního dílu	D7' D6" P6 D6' D51" P5' H5' N4' N6 H61 N6' K61' K71 P7' D7'		

POMOCNÉ ROZMĚRY:

dpp I - délka od bočního krčního bodu k pasu (měřeno na postavě)
 dps I - délka od bočního krčního bodu k prsu (měřeno na postavě)

dpp II – délka od boč. krč. bodu k pasu:

oh = 80 – 90 cm \Rightarrow dpp = dz + 4,0
 oh = 91 – 100 cm \Rightarrow dpp = dz + 4,5
 oh = 101 – 110 cm \Rightarrow dpp = dz + 4,5 + 1/10 nadměř.
 oh = 111 – 120 cm \Rightarrow dpp = dz + 5 + 1/10 nadměř.
 oh = 121 – 130 cm \Rightarrow dpp = dz + 5,5 + 1/10 nadměř.
 oh nad 131 cm \Rightarrow dpp = dz + 6 + 1/10 nadměř.

Pozn. Hodnota **oh** nad 100 cm se pokládá za nadměrnost.
 Př. oh = 112 cm, nadměrnost je 12cm, 1/10 z této nadměrnosti = 1,2 cm
 (použije se při výpočtu dpp II)

dps II - délka od bočního krčního bodu k prsu : 1/4 oh + 3 až 5 cm

TABULKA ŠÍŘKY RAMENE: (v cm)

oh	80	84	88	92	96	100	104	110	116	122	128	134
šr	11,8	12	12,2	12,4	12,6	12,8	13,0	13,3	13,6	13,9	14,2	14,5

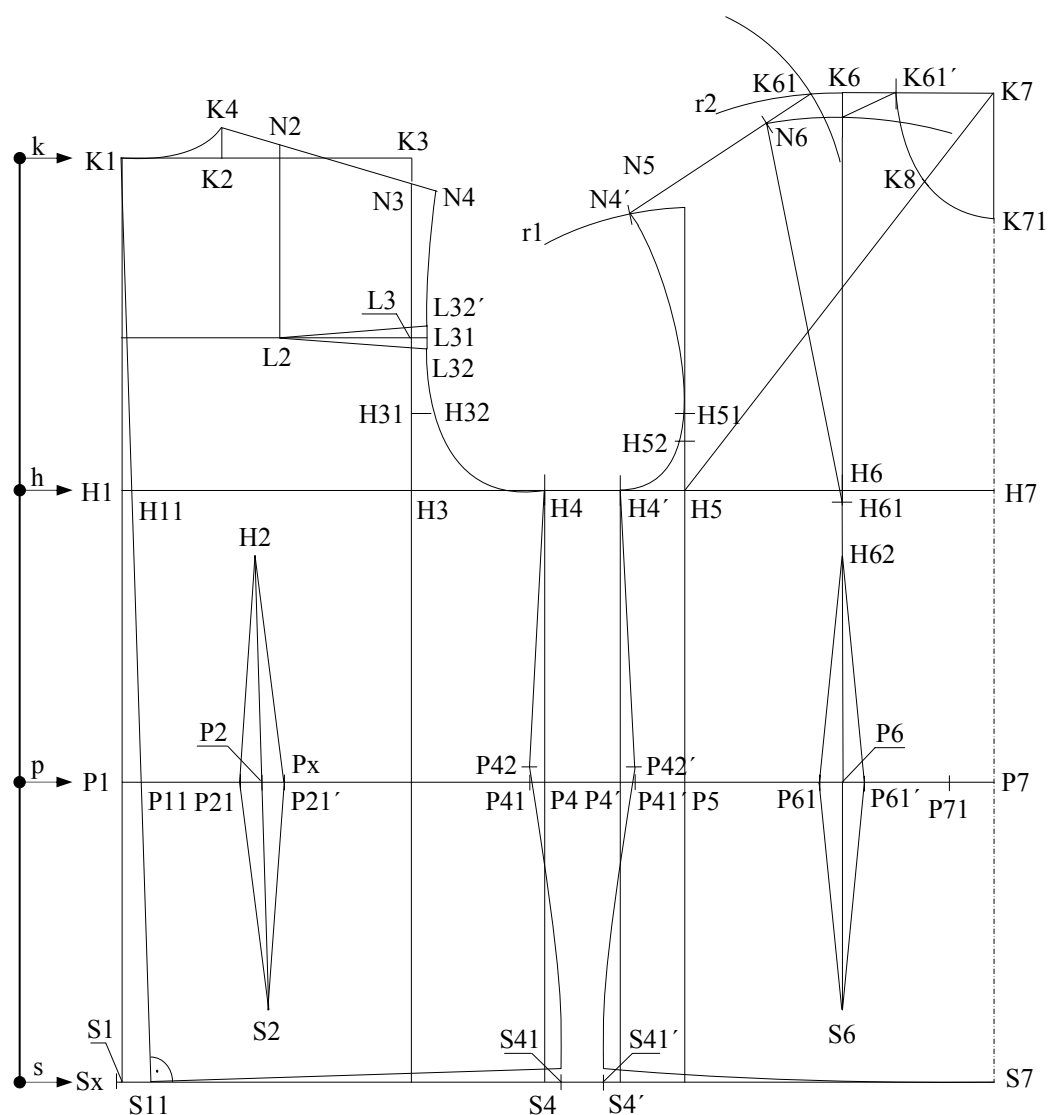
Výpočet šířky náramenice:
 tabulková hodnota **šr**:

+ přídavek k 1/2 šz – (viz. tab. přídavků)
 + přídavek na zpracování
 + rozšíření pro volnost výrobku

PŘÍDAVKY: (v cm)

	Velmi přiléhavé výrobky bez rukávů	Přiléhavé výrobky s rukávy	Volnější výrobky s rukávy
zhp +	0 ~ 0,5	1,0 ~ 1,5	2,0 ~ 3,03
1/2 šz +	0 ~ 0,5	0,5 ~ 1,0	1,5 ~ 2,0
šprů +	0,5 ~ 1,0	1,5 ~ 2,0	2,5 ~ 3,5
špd +	1,0 ~ 1,5	1,5	1,5 ~ 2,0
1/2 oh +	1,5 ~ 3,0	3,5 ~ 4,5	5,5 ~ 7,5

Konstrukční síť dámské halenky (M 1:5)

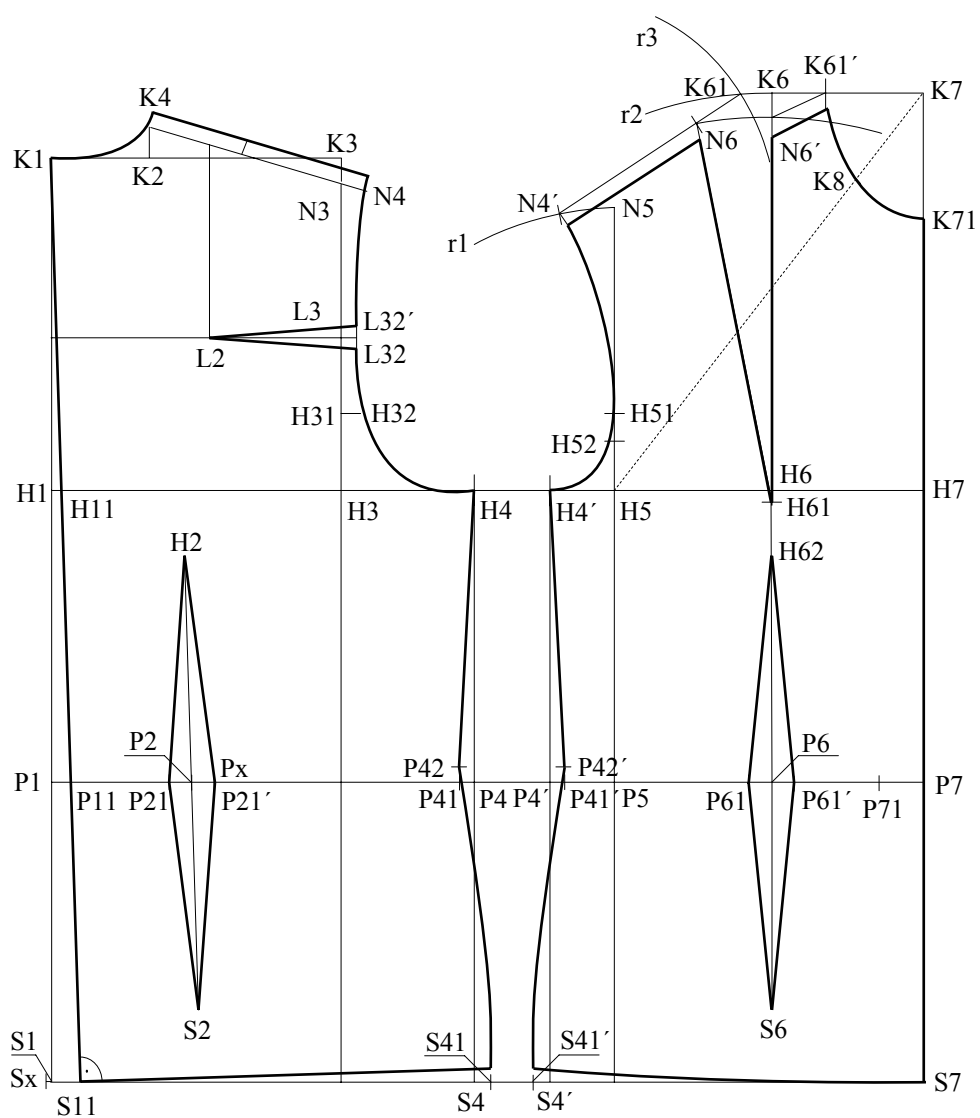

a)

b)

a) zadní díl

b) přední díl

a)

b)

a) zadní díl

b) přední díl